

REFERAT Økonomiudvalget (2022-2025) d. 19-08-2025

Mødedato Tirsdag d. 19. august 2025 kl. 13:30

Mødested Lokale Haderslev

Mødedeltagere Mads Skau, Signe Knappe, Kjeld Thrane, Børge Koch, Carsten Leth
Schmidt, Benny Bonde, Bent Kloster (Fravær), Henrik Rønnow, Bo
Morthorst Rasmussen, Finn Lykkeskov, Marie Skødt

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Budgetopfølgning 2. kvartal 2025 - Økonomiudvalget.....	4
Opfølgning på budgetforlig 2025-2028 2. kvartal 2025.....	6
Økonomiopfølgning og finansiell orientering pr. ultimo juli 2025.....	8
Midtvejsregulering 2025.....	11
Godkendelse af ændret selskabsform hos den eksterne revision.....	13
Godkendelse af huslejevforhøjelse i afdeling 1 og 2 i Vojens Andels-Boligforening.....	15
Renovering af afdeling 13, Odinsvej 4-100, 6500 Vojens i Boligselskabet af 1943 i Vojens.....	17
Bygningsvedligehold og mindre anlæg på skoler og dagtilbud.....	20
Anlægsbevilling til kapacitetstilpasning på Louiseskolen - opsætning af pavillon.....	22
Høring om udpegning af nationale kulturmiljøer.....	24
Arealerhvervelse og anlægsbevilling.....	27
Detailhandel, Ny Erlevvej 19 og Erlev Bjerge.....	31
Etablering af og vedtægt for skovbegravelsesplads ved Kelstrup.....	35
Forslag til kommuneplantillæg 5-2025 og lokalplan 14-4 Solenergianlæg ved Kastvrå.....	38
Forslag til kommuneplantillæg 3-2025 og lokalplan 14-5 Boligområde ved Søndre Tværvej.....	41
Endelig vedtagelse af tillæg nr. 9 til spildevandsplan 2021-2042 - Kongevej 44, Gram.....	44
Endelig vedtagelse af tillæg nr. 12 til spildevandsplan 2021-2042 - Erhvervsområde Haderslev nord.....	46
Scenarie for solcelleprojektet ved Strandelshjørn.....	48
Det videre forløb for solcelleprojektet ved Skrydstrup.....	51
Status på Haderslev Kommunes arbejde med sygefravær.....	54
Salg af ejendom.....	56
Gensidig orientering.....	58
Underskriftsside.....	59

Punkt 130: Godkendelse af dagsorden

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- dagsordenen godkendes.

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Bent Kloster

Fraværende Bent Kloster

Punkt 131: Budgetopfølgning 2. kvartal 2025 - Økonomiudvalget

25/16487

Sagsresume

Orientering om Økonomiudvalgets aktuelle økonomi pr. 30. juni 2025.

Forbrugsprocenten for Økonomiudvalget 2. kvartal 2025 er 31,6%. Forbrugsprocenten ultimo juni 2024 var på 58,3%.

Det forventes, at budgettet overholdes inden for Økonomiudvalgets eget område.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Pr. 30. juni 2025 er Økonomiudvalgets forbrug 86,7 mio. kr. Set i forhold til det korrigerede budget svarer det til en forbrugsprocent på 31,6%. I 2024 var forbrugsprocenten ultimo juni på 58,3%.

På anlæg er forbruget pr. 30. juni 2025 på 11,3 mio. kr. Det svarer til en forbrugsprocent på 24,7%.

Nedenstående tabel viser korrigeret budget, forbrug samt forbrugsprocent pr. 30. juni 2025.

Tabel 1:

Drift - Beløb i mio. kr.	2025		2024	
	Korr. budget	Forbrug	Forbrugs %	Forbrugs %
Driftsudgifter	249,4	86,8	34,8%	58,8%
- Serviceudgifter	223,5	80,6	36,1%	62,9%
- Centrale puljer	25,9	6,1	23,6%	24,4%
Overførselsudgifter	25,0	0,0	0,0%	0,0%
Brugerfinansierede område	0,0	0,0	-	-
I alt	274,4	86,7	31,6%	58,3%

I tabel 2 vises udvalgets budget og forbrug på anlægsprojekter.

Tabel 2:

Anlæg - Beløb i mio. kr.	2025		
	Korr. budget	Forbrug	Forbrugs %
Anlægsudgifter	45,8	11,3	24,7 %

I 1. kvartal 2025 er der betalt nogle store regninger under serviceudgifter såsom 1. rate af driftsbidraget til fælles beredskab Sønderjylland på 7,0 mio. kr. og sponsoraterne til Sønderjyske Fodbold og Ishockey på i alt 1,1 mio. kr.

En forbrugsprocent på 31,6% er lav i forhold til samme tid sidste år. Den primære årsag til det er, at der i 2025 er afregnet for forsikringer i maj 2025. I 2024 blev der først afregnet for forsikringer i september 2024.

Procedure

- Økonomiudvalget 19. august 2025

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Bent Kloster

Fraværende Bent Kloster

Punkt 132: Opfølgning på budgetforlig 2025-2028 2. kvartal 2025

25/16687

Sagsresume

Orientering om status på de politiske beslutninger fra budgetforlig 2025-2028 og tidligere budgetforlig.

Der følges op på 46 prioriteringer på drift og 33 prioriteringer på anlæg i Haderslev Kommune fra budgetforlig 2025-2028.

Der følges desuden op på 23 prioriteringer på anlæg og 6 prioriteringer på drift fra tidligere forlig.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Den 8. oktober 2024 blev budgetforlig 2025-2028 godkendt af kommunalbestyrelsen i Haderslev Kommune.

I budgettet er der lagt stor vægt på en ansvarlig økonomisk styring og et øget fokus på at realisere de besluttede politiske prioriteringer på drift og anlæg. Derfor bliver der efter hvert kvartal fulgt op på prioriteringerne.

På drift følges der op på 46 prioriteringer fra Budget 2025-2028. Af disse er 37 afsluttet, 7 er igangsat og 2 afventer.

På anlæg følges der op på 33 prioriteringer fra Budget 2025-2028. Heraf er 9 afsluttet, 18 er igangsat og 1 afventer, mens 5 er i overslagsårene.

På drift i tidligere budgetforlig følges der op på 6 prioriteringer, hvoraf 3 er afsluttet og 3 er igangsat. På anlæg i tidligere budget følges der op på 23 prioriteringer, hvoraf 5 er afsluttet, 12 er igangsat og 6 afventer.

Der kan ses en uddybende statusbeskrivelse for de enkelte prioriteringer i vedhæftede bilag.

Procedure

Økonomiudvalget 19. august 2025.

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Bent Kloster

Bilag

Budgetforlig 2022-2025

Budgtforlig 2023-2026

Budgetforlig 2024-2027

Budgetforlig 2025-2028

Fraværende Bent Kloster

Punkt 133: Økonomiopfølgning og finansiel orientering pr. ultimo juli 2025

25/16521

Sagsresume

Orientering om Haderslev Kommunes aktuelle økonomi på drift, anlæg og finans pr. ultimo juli 2025. Sagen fremsendes som en del af den løbende økonomistyring.

Pr. 31. juli 2025 er der en forbrugsprocent på drift på 57,4% og en forbrugsprocent på anlæg på 35,7%.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- udvalget tager opfølgningen til orientering.

Sagsfremstilling

Økonomiopfølgningen for kommunens økonomi er opdateret med korrigeret budget og forbrug pr. 31. juli 2025.

Oversigterne præsenteres på månedsbasis og indeholder nettodriftsudgifter samt anlæg. Ved et lineært forbrug hen over året vil forbrugsprocenten på nuværende tidspunkt være 58,3%.

Oversigten indeholder desuden en opgørelse, der viser status på overholdelse af servicerammen.

I tabellen nedenfor præsenteres nettodriftsudgifterne opgjort på bevillingsniveau.

Beløb i mio. kr.	2025		2024	
	Korr. budget	Forbrug	Forbrugsprocent	Forbrugsprocent
Driftsudgifter	3.045,0	1.765,5	58,0%	59,7%
Overførselsudgifter	1.204,2	667,5	55,4%	56,2%
Aktivitetsbestemt medfinansiering	270,1	160,1	59,3%	51,0%
Brugerfinansieret	0,3	0,2	-	-
Nettodriftsudgifter, i alt.	4.519,6	2.593,3	57,4%	58,3%

Herunder ses opgørelsen for anlæg:

Beløb i mio. kr.	2025		2024	
	Korr. budget	Forbrug	Forbrugsprocent	Forbrugsprocent
Anlæg				
Udgifter	311,2	98,7	31,7%	33,6%

Indtægter	-41,6	-2,4	5,8%	36,3%
Anlæg, i alt.	269,6	96,3	35,7%	33,2%

Status for overholdelse af de nationale rammer for serviceudgifter præsenteres nedenfor:

Status på servicerammen - Beløb i mio. kr.	2025
Korrigeret budget serviceudgifter	3.109,7
Sigtepunkt for servicerammen 2025 jf. KL.	3.116,1
Kommunens budgetterede serviceudgifter er på opgørelsestidspunktet under sigtepunkt	-6,4

("+" i forskel betyder overskridelse af rammen "-" i forskel betyder luft til rammen)

Ovenstående tabel viser, at det korrigerede budget ligger under sigtepunktet for servicerammen 2025. Haderslev Kommune kan dermed anvende 100,2% af det korrigerede budget på serviceudgifterne, når kommunen skal overholde servicerammen.

I bilaget er bevillingsniveauerne specificeret pr. udvalg.

Senior- og Sundhedsudvalget

På Senior- og Sundhedsudvalgets område er forbruget ultimo juli 2025 opgjort til 455,4 mio. kr. svarende til en forbrugsprocent på 58,0%.

Flere områder under udvalget oplever fortsat økonomiske udfordringer. Forvaltningen forventer derfor et merforbrug på 8-12 mio. kr. ved årets afslutning. Til orientering kan oplyses, at der ved regnskabet 2024 blev overført et merforbrug på 21,0 mio. kr., hvilket betyder, at årets forventede resultat er forbedret med 9-13 mio. kr.

Social- og Handicapudvalget

Forbruget pr. ultimo juli 2025 på Social- og Handicapudvalget er opgjort til 324,5 mio. kr. svarende til en forbrugsprocent på 54,7%.

Den seneste budgetopfølgning peger på et forventet merforbrug på 6-8 mio. kr. Dette skyldes bl.a. kapacitetsudfordringer på bostederne. Forvaltningen forventer at reducere udgifterne i 2026. Derudover ses stigende udgifter til DSI Odinsgaard, hvilket primært skyldes udgifter til sundhedslovsydelser.

Børne- og Familieudvalget

Børne- og Familieudvalget har et forbrug på 563,7 mio. kr. pr. juli 2025 svarende til en forbrugsprocent på 62,3%.

Udvalgets seneste budgetopfølgning viser, at en skole og to daginstitutioner forventes at komme ud af 2025 med et merforbrug, der overstiger 3% af institutionens bruttodriftsbudget. Derudover forventes et merforbrug på distriktsmidler, elevbefordring samt på de mellemkommunale betalinger for anbragte børn. Samlet set forventes et merforbrug på ca. 0,6 mio. kr. efter afregning af vipperegulering.

Områderne under de enkelte udvalg følges tæt.

Finansiell orientering

I juni 2025 steg amerikanske og europæiske aktiemarkeder, hvor en faldende US-dollar dog tyngede det samlede aktieafkast i danske kroner. Omvendt faldt renterne, hvilket bidrog til en stigning i obligationskurserne.

- Afkastet for juni endte på 0,14%
- Afkastet for indeværende regnskabsår (jan. – jun.) endte på 0,18%

Den langfristede gæld er pr. 31. juli 2025 på 476,6 mio. kr. og den aktuelle gennemsnitlige likviditet er på 623,4 mio. kr.

Se vedlagte bilag for uddybende kommentar.

Procedure

- Økonomiudvalget 19. august 2025

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Bent Kloster

Bilag

Finansiell orientering pr. 31. juli 2025

Budgetopfølgning pr. 31. juli 2025. ØU.

Fraværende Bent Kloster

Punkt 134: Midtvejsregulering 2025

25/16192

Sagsresumé

Beslutning om indarbejdelse af de økonomiske konsekvenser af Midtvejsreguleringen 2025 for Haderslev Kommune.

Midtvejsreguleringen indeholder; Reduktion af bloktilskud, regulering på overførselsudgifter, ændret pris- og lønskøn, kompensation for Ukrainerrelaterede udgifter 2025 og konsekvenser af Lov- og Cirkulæreprogrammet i 2025.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at Økonomiudvalget overfor kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- midtvejsreguleringen 2025 godkendes jf. afsnittet økonomiske forhold.

Sagsfremstilling

Kommunernes økonomi for indeværende år reguleres årligt i forbindelse med indgåelsen af økonomiaftalen for det kommende år, som følge af ændringer i de oprindelige forudsætninger.

Som konsekvens af årets økonomiaftale reduceres Haderslev Kommunes bloktilskud med 20,8 kr. Reduktionen i bloktilskuddet skyldes primært nedjustering af pris- og lønfremskrivningen med 9,0 mio. kr. og at overførselsskønnet for overførselsudgifterne på landsplan er lavere end forudsat i økonomiaftalen. Haderslev Kommune nedjusteres derfor med 30,0 mio. kr. under Beskæftigelse- og Borgerserviceudvalget. I forbindelse med overførselssagen, behandlet på kommunalbestyrelsesmødet d. 25.02.25, blev der reserveret 5,0 mio. kr. til midtvejsreguleringen. Det betyder, at reguleringen på Beskæftigelse- og Borgerserviceudvalget bliver 25,0 mio. kr.

Haderslev Kommune får tilført 8,9 mio. kr. i Ukraine-kompensation og for 2025 fordeles der 8,1 mio. kr. som følge af emnerne i Lov- og cirkulæreprogrammet.

Lov- og Cirkulæreprogrammets konsekvenser for 2026-2029 indgår i budgetforhandlingerne som en del af det supplerende budget.

Økonomiske forhold

På finansieringssiden reduceres Haderslev Kommunes bloktilskud med 20,8 mio. kr. i midtvejsreguleringen 2025. Samtidig nulstilles de reserverede midler på 5,0 mio. kr. afsat til at imødegå den negative midtvejsregulering. Dermed reduceres indtægterne samlet med 15,8 mio. kr.

På overførselsudgifter er der grundet det lavere overførselsskøn en reduktion af overførselsudgifterne med 30,0 mio. kr., men da der blev reserveret 5,0 mio. kr. på balanceforskydninger til midtvejsreguleringen, nedjusteres overførselsudgifterne med 25,0 mio. kr. på Beskæftigelse- og Borgerserviceudvalget. Derudover er der et enkelt punkt på Lov- og Cirkulæreprogrammet, hvor Ungeudvalget tilføres 0,032 mio. kr. så samlet, nedreguleres overførselsudgifterne med 24,9 mio. kr.

Driftsudgifterne reduceres grundet ændret pris- og lønudvikling, mens kommunen tilføres midler grundet Ukrainekompensation i 2025 og som følge af lov- og cirkulæreprogrammet i 2025.

Kommunerne reduceres samlet med 0,9 mia. kr. som følge af ændret pris- og lønudvikling i 2025. Samlet er nedjusteringen på 0,3 % og svarer til en reduktion på 9,0 mio. kr. for Haderslev Kommune.

I Ukrainekompensation modtager Haderslev Kommune 8,9 mio. kr., som foreslås placeret under Økonomiudvalget med henblik på udmøntning til fagudvalgene i 2. bevillingskontrol 2025, som behandles i kommunalbestyrelsen den 25. november 2025.

For Lov- og Cirkulæreprogram i 2025 tilføres Haderslev Kommune 8,0 mio. kr. i driftsudgifter i 2025, hvorefter der resterer 1,2 mio. kr. som reserveres på Økonomiudvalget.

Samlet øges driftsudgifterne med 9,1 mio. kr. og fordeles på de respektive udvalg.

Bevillingsniveau	Beløb
Finansiering	15,8
Overførselsudgifter	-24,9
Driftsudgifter	9,1
I alt	0,0

*Afrundingsdifferencer forekommer

Det vedhæftede bilag viser en specifikation fordelt på de enkelte udvalg.

Procedure

- Økonomiudvalget 19. august 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 26. august 2025

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Bent Kloster

Bilag

_Midtvejsregulering 2025_fordeling

Fraværende Bent Kloster

Punkt 135: Godkendelse af ændret selskabsform hos den eksterne revision

25/14538

Sagsresume

Godkendelse af overdragelse af kontrakt om ekstern revision fra BDO Statsautoriseret Revisionsaktieselskab A/S til BDO Statsautoriseret Revisionspartnerselskab P/S, som følge af revisionens ønske om at omstrukturere ejer- og koncernforhold. Overdragelsen indebærer en afskedigelse af Haderslev Kommunes nuværende revision og antagelse af BDO Statsautoriseret Revisionspartnerselskab P/S som ny revision.

Beslutningskompetencen ligger i Haderslev Kommunalbestyrelse

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at Økonomiudvalget anbefaler overfor kommunalbestyrelsen, at

- afskedige BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab A/S
- antage BDO statsautoriseret Revisionspartnerselskab P/S som ny revision for den resterende del af kontraktperioden

Sagsfremstilling

Kommunens eksterne revision, BDO Statsautoriseret Revisionsaktieselskab A/S, ønsker at gennemføre en omstrukturering, som indebærer, at al driftsaktivitet i BDO overføres til et partnerselskab som beskrevet i den som bilag 1 vedlagte redegørelse. Omstruktureringen ønskes gennemført pr. 1. juli 2025.

I den forbindelse anmoder revision om, at Haderslev Kommune godkender, at kommunens kontrakt med BDO Statsautoriseret Revisionsaktieselskab A/S overdrages til BDO Statsautoriseret Revisionspartnerselskab P/S. Det indebærer, at kommunalbestyrelsen afskediger BDO Statsautoriseret Revisionsaktieselskab A/S, og antager BDO Statsautoriseret Revisionspartnerselskab P/S som ny revision for den resterende del af kontraktperioden. Kontrakten løber frem til afslutning af regnskabet for 2027, idet Haderslev Kommunalbestyrelses beslutning den 29. april 2025 godkendte en forlængelse af den eksisterende kontrakt med to år.

Det er forvaltningens vurdering, at overdragelsen af kontrakten vil være uden reel betydning for Haderslev Kommune.

Det følger af kommunestyrelseslovens § 42, at det er kommunalbestyrelsen, der beslutter antagelse af afskedigelse af kommunes eksterne revision. Kompetencen hertil kan ikke delegeres. Afskedigelse af revision og antagelse af ny revision skal herefter godkendes af Ankestyrelsen, før overdragelsen af kontrakten kan gennemføres.

Procedure

- Økonomiudvalget 19. august 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 26. august 2025

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Bent Kloster

Bilag

Redegørelse revisionsaftalen udbudsloven

Fraværende Bent Kloster

Punkt 136: Godkendelse af huslejeforhøjelse i afdeling 1 og 2 i Vojens Andels-Boligforening

25/13786

Sagsresume

Beslutning om godkendelse af huslejeforhøjelse i afdeling 1 og 2 i Vojens Andels-Boligforening.

Det er besluttet af udskifte tag og tagrender i afdeling 1 og 2, som finansieres med et lån med pant i ejendommene. Lånoptaget medfører en gennemsnitlig huslejestigning på 18,18 % i afdeling 1 og 17,16 % i afdeling 2. Huslejestigninger over 5 % skal godkendes af kommunalbestyrelsen.

Beslutningskompetencen ligger hos Økonomiudvalget.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Huslejestigning på gennemsnitlig 18,18 % i afdeling 1 og 17,16 % i afdeling 2 godkendes.

Sagsfremstilling

Vojens Andels-Boligforening ønsker at gennemføre en tagudskiftning i afdeling 1, Vestervang 5-11 og Julius Nilsens Vej 1-10 i Vojens og afdeling 2, Allegade 11-17 og Julius Nielsens Vej 14-20 i Vojens.

Projektet omfatter udskiftning af eksisterende asbesttag til nye sorte bølgeeternitplader. Alle inddækninger omkring vinduerne bliver udskiftet og der lægges nyt paptag på kvistene. Desuden monteres der nye tagrender i zink.

Huslejekonsekvens afdeling 1

Lånoptaget vil medføre en gennemsnitlig huslejestigning på 18,18 %, svarende til en stigning på 109 kr./m²/år. Huslejen vil herefter være 708 kr./m²/år. Til sammenligning er den aktuelle, gennemsnitlige husleje i Haderslev Kommune 874 kr./m²/år. I en bolig på 88 m² med en nuværende leje på 3.388 kr./måned stiger lejen til 4.188 kr./måned efter renoveringen.

Huslejekonsekvens – afdeling 2

Lånoptaget vil medføre en gennemsnitlig huslejestigning på 17,16 %, svarende til en stigning på 109 kr./m²/år. Huslejen vil herefter være 747 kr./m²/år. Til sammenligning er den aktuelle, gennemsnitlige husleje i Haderslev Kommune 874 kr./m²/år. I en bolig på 88 m² med en nuværende leje på 3.981 kr./måned stiger lejen til 4.781 kr./måned efter renoveringen.

Finansiering

Projektet finansieres i afdeling 1 og 2 på følgende måde:

	Afdeling 1 (kr.)	Afdeling 2 (kr.)
Samlet finansieringsbehov	2.800.000	2.200.000
Henlæggelser	- 300.000	- 300.000
Trækningsretten, jf. almenboliglovens § 90	- 600.000	- 600.000
Samlet eksternt finansieringsbehov	1.900.000	1.300.000

Nykredit har afgivet lånetilbud på finansieringen af 1.900.000 kr. i afdeling 1 og 1.300.000 kr. i afdeling 2. Nykredit stiller ikke krav om kommunegaranti for lånene.

Hovedbestyrelsen godkendte projektet og den tilhørende økonomi den 23. november 2023. Referat af mødet er vedlagt som bilag 1.

Afdelingsmødet for afdeling 1 og 2 godkendte projektet med tilhørende huslejestigning den 29. februar 2024. Referat af ekstraordinært afdelingsmøde er vedlagt som bilag 2.

Økonomiske forhold

Projektet finansieres med et realkreditlån på 1.900.000 kr. i afdeling 1 og 1.300.000 i afdeling 2. Nykredit stiller ikke krav om kommunegaranti for lånene.

Juridiske aspekter

Kommunalbestyrelsen skal godkende en almen boligorganisations optagelse af lån, jf. almenboliglovens § 29. Kompetencen er delegeret til forvaltningen, der godkender lånoptagelsen, jf. Haderslev Kommunes kompetenceplan for perioden 2022-2025.

Lejeforhøjelser over 5 % som følge af forbedringsarbejder skal godkendes af kommunalbestyrelsen, jf. almenlejelovens § 10, stk. 3.

Procedure

- Økonomiudvalget 19. august 2025

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Bent Kloster

Bilag

Referat af bestyrelsesmøde den 23. november 2023

Referat af ekstraordinært afdelingsmøde i afdeling 1 og 2 den 29. februar 2024

Fraværende Bent Kloster

Punkt 137: Renovering af afdeling 13, Odinsvej 4-100, 6500 Vojens i Boligselskabet af 1943 i Vojens

25/12581

Sagsresume

Beslutning om godkendelse af optagelse af lån til renoveringsprojekt i afdeling 13, Odinsvej 4-100, 6500 Vojens, i Boligselskabet af 1943 i Vojens.

Projektet finansieres med et realkreditlån på 20.424.000 kr. Låneoptaget medfører en gennemsnitlig huslejestigning på 11,3 %. Huslejestigninger over 5 % skal godkendes af kommunalbestyrelsen, og beslutning om godkendelse af huslejestigningen ønskes således.

Derudover ønskes beslutning om 100 % kommunal garanti for lånet godkendt.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at Økonomiudvalget over for kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- Realkreditlån på 20.424.000 kr. godkendes.
- Kommunal garanti på maksimalt 20.424.000 kr. godkendes.
- Huslejestigning på gennemsnitlig 11,3 % godkendes.

Sagsfremstilling

Boligselskabet af 1943 i Vojens ønsker at gennemføre en energi- og tagrenovering i afdeling 13, Odinsvej 4-100, 6500 Vojens. Formålet med renoveringen er at skabe sunde og tidssvarende boliger, så afdelingen kan forblive attraktiv.

Projektet omfatter udskiftning af tag, nye gavplader, nye tagrender og nedløb. Hoveddøre repareres og eksisterende affaldslemme udskiftes til nye, isolerede affaldslemme for at forhindre, at kold luft trænger ind i boligen. Der bliver tilføjet en fugtstyret ventilator i badeværelserne, eltavler opdateres til nyt HPFI-relæ og kappebeholdere udskiftes til varmtvandsbeholdere. Projektbeskrivelse vedlægges som bilag 1.

Det anslås, at beboerne efter renoveringen opnår en reduktion i varmeforbruget på mellem 10 og 25 %. For en gennemsnitlig husstand kan dette svare til en årlig besparelse på over 1.000 kr.

Huslejekonsekvens

Låneoptaget vil medføre en gennemsnitlig huslejestigning på 11,3 %, svarende til en stigning på 87 kr./m²/år. I en bolig på 85 m² med en nuværende leje på 5.461 kr./måned stiger lejen til 6.077 kr./måned efter renoveringen.

Hovedbestyrelsen har godkendt renoveringen og økonomien på møde den 18. juni 2025. Referat af bestyrelsesmøde vedlægges som bilag 2.

Det ekstraordinære afdelingsmøde har godkendt renoveringen og økonomien på møde den 14. august 2025. Referat af afdelingsmødet vedlægges som bilag 3.

Finansiering

Den samlede anlægssum for projektet er 24.474.000 kr. Anlægssummen reduceres med 4.050.000 kr. fra afdeling 13's henlæggelseskonto.

	Kr.
Samlet finansieringsbehov	24.474.000
Henlæggelser	- 4.500.000
Samlet eksternt finansieringsbehov	20.424.000

Økonomiske forhold

Renoveringen finansieres med et realkreditlån på 20.424.000 kr.

Kommunen påtager sig en kommunal garanti for den del af lånet, som ligger ud over 60 % af ejendommens værdi, jf. almenboliglovens § 127. Garantikravet kan ikke opgøres, før renoveringen er gennemført, og garantien opgøres teknisk set beløbsmæssigt indtil da til lånets størrelse på 20.424.000 kr. Når renoveringen er gennemført, opgøres garantien på grundlag af markedsværdien. Garantikravet kendes først, når garantierklæringen fremsendes af realkreditinstituttet.

Kommunalbestyrelsen kan give garanti for lån til ekstraordinære renoveringsarbejder. Det vurderes, at der er tale om ekstraordinære renoveringsarbejder. Kommunal garanti efter almenboligloven påvirker ikke kommunens låneramme, jf. lånebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 1.

Juridiske aspekter

Kommunalbestyrelsen skal godkende en almen boligorganisations optagelse af lån, jf. almenboliglovens § 29.

Kommunalbestyrelsen kan yde garanti for lån til ekstraordinære renoveringsarbejder, jf. almenboliglovens § 98.

Lejeforhøjelser over 5 % som følge af forbedringsarbejder skal godkendes af kommunalbestyrelsen, jf. almenlejelovens § 10, stk. 3.

Procedure

- Økonomiudvalget 19. august 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 26. august 2025

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Bent Kloster

Bilag

Projektbeskrivelse

Uddrag af referat af hovedbestyrelsesmøde den 18. juni 2025

Referat af ekstraordinært afdelingsmøde 14. august 2025

Fraværende Bent Kloster

Punkt 138: Bygningsvedligehold og mindre anlæg på skoler og dagtilbud

25/9213

Sagsresume

Beslutning om godkendelse af anlægsbevilling på 6,0 mio. kr. til bygningsvedligeholdelse og mindre anlægsarbejder på skoler og dagtilbud. Samtidig præsenteres en status for udmøntningen af midlerne i 2025 samt en foreløbig plan for 2026.

Indstilling

Direktøren for Børn og Kultur indstiller, at

- Børne- og Familieudvalget og Økonomiudvalget over for Haderslev Kommunalbestyrelse anbefaler, at godkende en anlægsbevilling på 6,0 mio. kr. til bygningsvedligehold og mindre anlæg på skoler og dagtilbud.
- Børne- og Familieudvalget og Økonomiudvalget over for Haderslev Kommunalbestyrelse anbefaler, at udmøntningen af midlerne i 2025 og 2026 tages til efterretning

Sagsfremstilling

I budgettet for 2025-2028 er der afsat i alt 6,0 mio. kr. til bygningsvedligeholdelse og mindre anlægsprojekter på dagtilbuds- og skoleområdet – med 2,0 mio. kr. i 2025 og 4,0 mio. kr. i 2026.

Denne sag har til formål at godkende frigivelsen af midlerne via en anlægsbevilling, så de prioriterede projekter kan igangsættes.

Børne- og Familieudvalget godkendte på mødet den 2. december 2024 (sag 144) kriterierne for udmøntning af midlerne:

Puljen har følgende kriterier for udmøntning:

- 50 % til renovering af toiletrum, hvor forfald udfordrer rengøring og hygiejne
- 10 % til forbedring af akustiske forhold, hvor dette bliver nævnt i APV'en
- 40 % til udskiftning af gulve, hvor disse er tydeligt nedslidte og udfordrer rengøring og hygiejne

Forvaltningen har indhentet ønsker fra institutionerne og Teknik og Klima har efterfølgende udvalgt og prioriteret følgende projekter i 2025:

Akustik for 0,2 mio. kr.:

- Starup skole: 0,05 mio. kr.
- Skovreden børnehave: 0,15 mio. kr.

Gulve for 0,8 mio. kr.:

- Favrdalskolen: 0,6 mio. kr.
- Starup skole: 0,09 mio. kr.
- Troldehaven daginstitution: 0,025 mio. kr.
- Havana daginstitution: 0,025 mio. kr.
- Møllehaven børnehave: 0,022 mio. kr.
- DSI Børnenes Hus i Hammelev: 0,035 mio. kr.

Toiletter for 1 mio. kr.:

- Puljeordningen Vonsbæk Børnehus: 0,5 mio. kr.
- Kløvermarkskolen: 0,5 mio. kr.

Børne- og Familieudvalget vil i begyndelsen af 2026 få forelagt en prioritering af de projekter, der planlægges gennemført i 2026.

Økonomiske forhold

Der er i Budget 2025-2028 afsat 6,0 mio. kr. til Bygningsvedligehold og mindre anlæg på skoler og dagtilbud. Der foreligger nu en prioritering af projekterne.

Bevillingsmæssige forhold

Der søges om anlægsbevilling på 6,0 mio. kr. til bygningsvedligehold og mindre anlæg på skolerne og dagtilbud

Projekt: Bygningsvedligehold og mindre anlæg på skolerne og dagtilbud (mio. kr.)	Udgifter	Indtægter
Tidligere anlægsbevillinger	0	-
Anlægsbevilling til Bygningsvedligehold og mindre anlæg på skoler og dagtilbud	6,0	-
Anlægsbevilling i alt	6,0	

Procedure

- Børne- og Familieudvalget 11. august 2025
- Økonomiudvalget 19. august 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 26. august 2025

Beslutning i Børne- og Familieudvalget den 11-08-2025

Først at. Godkendt.

Andet at. Taget til efterretning.

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Bent Kloster

Fraværende Bent Kloster

Punkt 139: Anlægsbevilling til kapacitetstilpasning på Louiseskolen - opsætning af pavillon

21/24258

Sagsresume

Beslutning om godkendelse af anlægsbevilling på 5,1 mio. kr. til kapacitetstilpasning på Louiseskolen i form af en midlertidig pavillonløsning. Baggrunden er en konstateret elevtilgang blandt børn med multiple funktionsnedsættelser samt utilstrækkelige hygiejnefaciliteter i den eksisterende bygningsmasse.

Indstilling

Direktøren for Børn og Kultur indstiller, at

- Børne- og Familieudvalget og Økonomiudvalget over for Haderslev Kommunalbestyrelse anbefaler, at godkende en anlægsbevilling på 5,1 mio. kr. til pavillonløsning i forbindelse med kapacitetstilpasning på Louiseskolen.

Sagsfremstilling

Der er behov for en kapacitetstilpasning på Louiseskolen som følge af en konstateret elevtilgang blandt børn med multiple funktionsnedsættelser. Samtidig er de nuværende faciliteter under pres og lever ikke op til kravene for hygiejne og tilgængelighed for elever med omfattende støttebehov. Alternative muligheder i de eksisterende rammer og matrikler er afsøgt.

For at sikre gode og værdige forhold for både elever og personale foreslås en kombination af ombygning af eksisterende lokaler og etablering af en midlertidig pavillonløsning.

Dette begrundes med:

- De nuværende hygiejnefaciliteter lever ikke op til kravene for elever med fysiske og kognitive funktionsnedsættelser. Det eksisterende lokale med loftlift har ikke tilstrækkelig plads til, at to voksne kan assistere en elev samtidig på forsvarlig vis
- Kun ét toilet er indrettet til elever med multiple funktionsnedsættelser, herunder med loftlift. Dette medfører ventetid for eleverne i forbindelse med toiletbesøg og bleskift, da kapaciteten er begrænset til én elev ad gangen. For nogle elever tager proceduren så lang tid, at andre ikke når frem til toilettet i tide
- En stigning i antallet af elever med multiple funktionsnedsættelser forventes over de kommende år – op mod 10 nye elever i løbet af de næste fem år, baseret på kendte overgange fra egne dagtilbud. Den første elev forventes at begynde efter sommerferien
- En nødvendig udvidelse af hygiejnefaciliteterne og/eller handicaptoiletet vil kræve inddragelse af eksisterende klasserum. Dette vil medføre pladsmangel til undervisning, hvilket kan imødekommes ved etablering af en midlertidig pavillonløsning
- L-afdelingen, hvor elever med store kognitive udfordringer er placeret, er allerede under betydeligt pres. Afdelingen huser i forvejen elever med multiple funktionsnedsættelser og har generelt utilstrækkelig plads

Det forventes at en ombygning til opfyldelse af hygiejnebehov vil koste under 0,5 mio. kr.

En pavillonløsning forventes årligt at koste i omegnen af 0,8 mio. kr.

Økonomiske forhold

Det er i Budget 2025 afsat 5,1 mio. kr. til kapacitetstilpasninger på Louiseskolen (pavillon).

Der foreligger nu et oplæg til kapacitetstilpasningen.

Bevillingsmæssige forhold

Der søges om anlægsbevilling på 5,1 mio. kr. til anlægsprojekt Kapacitetstilpasninger på Louiseskolen (pavillon).

Kapacitetstilpasninger på Louiseskolen (pavillon)	Udgifter	Indtægter
Tidligere anlægsbevillinger	0	-
Anlægsbevilling til udgifter og indtægter	5,1	-
Anlægsbevilling i alt	5,1	

Procedure

- Børne- og Familieudvalget 11. august 2025
- Økonomiudvalget 19. august 2025
- Kommunalbestyrelsesmøde 26. august 2025

Beslutning i Børne- og Familieudvalget den 11-08-2025

Det besluttes at anbefale over for Økonomiudvalget og Kommunalbestyrelsen at godkende en anlægsbevilling på 1,3 mio. kr., svarende til ét års bevilling.

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Indstillingen fra Børne- og Familieudvalget blev anbefalet over for kommunalbestyrelsen.

Fraværende:

Bent Kloster

Fraværende Bent Kloster

Punkt 140: Høring om udpegning af nationale kulturmiljøer

25/12942

Sagsresume

Beslutning om godkendelse af Haderslev Kommunes svar til høring om udpegning af nationale kulturmiljøer. Slots- og Kulturstyrelsen har foreslået at udpege Haderslev by som et nationalt kulturmiljø på grund af dens historiske bymidte med blandt andet domkirken og det middelalderlige gadenet. Udpegningen sker som led i en politisk aftale om at beskytte værdifulde kulturmiljøer.

Forvaltningen har udarbejdet udkast til høringssvar, hvori Haderslev Kommune er positiv overfor udpegningen og ser det som en anerkendelse af byens kvaliteter, der vil kunne styrke bosætning, erhverv og turisme. I høringssvaret understreges dog vigtigheden af, at udpegningen tillader fortsat udvikling, og der efterlyses klarhed om, hvordan det nationale tilsyn vil påvirke kommunens lokale planlægning.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima anbefaler, at Teknik- og Klimaudvalget, Vækst- og Udviklingsudvalget og Økonomiudvalget overfor kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- høringssvaret godkendes

Sagsfremstilling

Haderslev Kommune har modtaget høring om udpegning af nationale kulturmiljøer, hvor den centrale del af Haderslev by er foreslået som nationalt kulturmiljø, se bilag 1-3. Baggrunden for udpegningen og ekspertudvalgets arbejde er den politiske aftale ”Opfølgning på evaluering af planloven af 15. juni 2022”, hvori der indgår en beslutning om sikring og udpegning af nationale kulturmiljøer.

Aftalen indebærer, at et ekspertudvalg i dialog med kommunerne udpeger kulturmiljøer, som skal varetages som nationale interesser i kommunal planlægning. Hensigten er at beskytte landets mest værdifulde bymiljøer fra middelalderen til midten af 1800-tallet, så deres bevaringsværdier bevares for fremtiden. Kulturministeren kan gøre indsigelse, hvis kommuneplaner ikke overholder bevaringsværdierne.

Fokus i udpegningen af de værdifulde bymiljøer er blandt andet intakte gadestrukturer, autentiske bygninger og miljøskabende elementer. Forvaltningen deltog i en byvandring med udvalget i 2024. Udvalget har efterfølgende udarbejdet et forslag til udpegning af nationale kulturmiljøer, som nu er sendt i høring hos kommunerne. Den endelige udpegning skal forelægges kulturministeren og aftalekredsen.

Ekspertudvalget har foreslået Haderslev på baggrund af byens karakteristiske træk, som opsummeres nedenfor:

- Haderslevs Historiske Bymidte: Haderslevs bymidte er et intakt og varieret bymiljø, hvor byens udvikling fra middelalderen til 1800-tallet kan aflæses i bystrukturen og de mange historiske bygninger. Vigtige bevaringsværdier inkluderer domkirken, det middelalderlige gadenet, gavlhusene, Slotsvandmøllen og byens profil med domkirken som pejlemærke.
- Byens Placering og Struktur: Byen ligger ved udløbet af Tørring Å i bunden af Haderslev Fjord. Byens placering på en moræneknold har historisk set gjort det muligt at krydse sumpområderne omkring byen. Byens gadenet danner et karakteristisk Y-mønster, hvor hovedgaderne Apotekergade og Nørregade deler sig syd for domkirken. Byens struktur går tilbage til middelalderen og kan aflæses i de lange, smalle grunde.

- Helhed og Byplan: Haderslevs bymidte fremstår som et intakt kulturmiljø med stor variation i bebyggelsen og en tydelig forbindelse til vandet. Byens profil defineres af domkirken, som er centralt placeret i det kuperede terræn. Bymiljøet er præget af lange, smalle grunde med gavlhuse, især i Slotsgade og omkring torvet. Samspillet mellem hovedgaderne og de mange gyder skaber et livligt bymiljø.
- Bygninger og Detaljer: Domkirken, der går tilbage til omkring 1250, er byens mest markante vartegn. Andre vigtige bygninger inkluderer latinskolen, det gamle apotek, Slotsvandmøllen og Hertug Hans' Hospital og Kirke. Byens gadebelægning og de mange røde teglhængte tage bidrager til byens særlige karakter.

Bevaringsværdier og Planlægning:

Det er et nationalt mål at bevare værdifulde bymiljøer og landskaber. Kulturmiljøer defineres som geografisk afgrænsede områder, der afspejler væsentlige træk af samfundets udvikling. Haderslev Kommune har udpeget flere værdifulde kulturmiljøer, som skal beskyttes gennem kommune- og lokalplanlægning. Udpegningen af værdifulde kulturmiljøer i kommuneplanen rummer ingen lovhjemlet beskyttelse i sig selv, men sætter en ramme og en målsætning for en respektfuld udvikling gennem den videre planlægning for områderne. Kommunen skal i sin lokalplanlægning sikre kulturmiljøernes bærende bevaringsværdier ved udvikling af de pågældende områder. Kommunen skal derfor udarbejde klare afgrænsninger af de værdifulde kulturmiljøer og beskrive deres bærende bevaringsværdier. Lokalplanlægningen for områder med værdifulde kulturmiljøer skal indarbejde og sikre disse bærende kulturværdier gennem lokalplanens formål og gennem bevarende bestemmelser for kulturmiljøets udvikling.

Udpegningen af Haderslevs bymidte som nationalt kulturmiljø vil understøtte kommunens arbejde med at bevare og udvikle området med respekt for dets historie og karakter. Dette initiativ vil bidrage positivt til bosætning, erhvervsudvikling og turisme i Haderslev.

Med udpegningen vil der blive tilføjet et ekstra lag af beskyttelse til landets mest velbevarede bymiljøer. Kulturministeren kan i dag frede enkeltbygninger og deres umiddelbare omgivelser efter bygningsfredningsloven. Denne kompetence er delegeret til Slots- og Kulturstyrelsen. Kommunerne skal desuden udpege værdifulde kulturmiljøer i deres kommuneplan. Desuden kan kommunerne i deres lokalplaner fastsætte bestemmelser om bevaring af eksisterende bebyggelse. Kulturministeren kan gøre indsigelse, hvis kommuneplaner ikke overholder bevaringsværdierne.

Høringen løber frem til den 5. september 2025. Forvaltningen har udarbejdet udkast til høringssvar som sendes på vegne af kommunalbestyrelsen, se bilag 4. I høringssvaret fremhæves det, at udpegningen er i tråd med kommunens nuværende planlægning for bevaring og udvikling af kulturarven, herunder Strategi for udvikling af Haderslev by og Kommuneplan 2025-2037.

Haderslev Kommune bemærker i høringssvaret, at det er vigtigt at kulturmiljøudpegningen tillader fortsat udvikling, så byen forbliver attraktiv. Bymidten er byens hjerte, og det er vigtigt, at det nationale kulturmiljøtilsyn tillader udvikling med respekt for bevaringsværdierne.

Derfor anføres det også, at Haderslev Kommune imødeser en uddybning af, hvordan styrelsens kommende praksis med tilsyn af planlægning indenfor kulturmiljøet vil blive og hvilken betydning det vil få for kommunens planlægning. Herudover, at kommunen ser frem til et godt og konstruktivt samarbejde med styrelsen og andre relevante parter om at sikre og udvikle vores kulturmiljøer.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 11. august 2025
- Vækst- og Udviklingsudvalget 12. august 2025
- Økonomiudvalget 19. august 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 26. august 2025

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 11-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Bent Kloster

Beslutning i Vækst- og Udviklingsudvalget den 12-08-2025

Godkendt

Fraværende:

Henrik Rønnow

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Bent Kloster

Bilag

Høringsbrev. Kommuner med udvalgte kulturmiljøer.pdf

Oversigt over udvalgte kulturmiljøer.pdf

NationaleKulturmiljøer_09-05-2025_web_lowres

Hørings svar Haderslev Kommune - udpegning af nationale kulturmiljøer

Fraværende Bent Kloster

Punkt 141: Arealerhvervelse og anlægsbevilling

25/9904

Sagsresume

Beslutning om opkøb af jord til realisering af udvidelsen af Hammelev Erhvervsområde.

Udvidelsen, der blev besluttet på Kommunalbestyrelsesmødet den 19. december 2023, indebærer at kommunen byggemodner yderligere erhvervsarealer vest for motorvejen.

Realisering heraf kræver opkøb af ca. 160.000 m² jord. Opkøbet kan ske på ekspropriationslignende vilkår.

Ved godkendelse heraf gives således anlægsbevilling til opkøbet samt de nødvendige arkæologiske forundersøgelser.

Beslutningskompetencen ligger i Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at Økonomiudvalget overfor Kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- Opkøb af del matrikel nr. 677 og 705 begge Hammelev Ejerlav, Hammelev godkendes og Teknik og Klima gives mandat til at gennemføres opkøbene
- Opkøbene sker på ekspropriationslignende vilkår til en m² pris på hhv. 60 kr. og 5 kr. jf. det økonomiske afsnit
- De bevillingsmæssige konsekvenser godkendes jf. det økonomiske afsnit.

Sagsfremstilling

Haderslev Kommunalbestyrelse besluttede på møde den 19. december 2023, at igangsætte udarbejdelse af kommuneplantillæg og lokalplan for udvidelse af erhvervsområde ved Hammelev, bilag 1.

Udvidelsen skal imødekomme den stigende efterspørgsel på erhvervsarealer og understøtte intentionen i kommunens erhvervs politik, om at sikre attraktive arealer til virksomheder, der kræver særlig tilgængelighed til motorvejsnettet.

Det er tale om en kommunal byggemodning, hvorfor realiseringen kræver opkøb af jord.

Opkøb af jord:

Teknik og Klima har været i dialog med ejerne af de pågældende matrikler, der er omfattet af lokalplanforslaget. Se bilag 2. På den baggrund er der opnået enighed om, at prisen/erstatningsbeløbet udgør 60 kr./m² for regulære udviklingsarealer, 15 kr./m² for øvrige arealer, herunder vejareal og 5 kr./m² for §3 jord.

Priserne er Teknik og Klimas vurdering af markedsprisen for sådanne arealer. Denne vurdering er fremkommet bl.a. via dialog med landinspektør.

Arkæologiske forundersøgelser:

Museum Sønderjylland har tidligere prøvegravet dele af området, hvortil der er givet anlægsbevilling. Se bilag 3. Deres vurdering er fortsat, at der er høj risiko for forekomst af fortidsminder i lokalplanområdet. Fund kan medføre justeringer af erhvervsområdets disponering.

Museets budget for prøvegravning af de to matrikler, se bilag 4, udgør 0,5 mio. kr. Prøvegravningen igangsættes umiddelbart efter høsten i 2025.

Omkostninger til lokalplan:

Der udestår udarbejdelse af trafikanalyse, miljøvurdering og vandhåndteringsplan. Omkostningerne hertil anslås til 0,6 mio. kr.

Proces:

Det videre forløb med udarbejdelse af lokalplan fremgår af bilag 5, idet udkast til lokalplanforslag forventes at foreligge til politisk godkendelse primo 2026.

Økonomiske forhold

Erhvervelse af del matrikel nr. 705 Hammelev Ejerlav, Hammelev:

Arealtype	Arealstørrelse, m ²	Pris, kr./m ²	Samlet pris, kr.
Regulært udviklingsareal	52.000	60	3.120.000
I alt			3.120.000

Erhvervelse af del matrikel nr. 677 Hammelev Ejerlav, Hammelev:

Arealtype	Arealstørrelse, m ²	Pris, kr./m ²	Samlet pris, kr.
Regulært udviklingsareal	97.370	60	5.842.200
§3	10.350	5	51.750
I alt			5.893.950

Den samlede pris/erstatning lyder på 9,0 mio. kr., den endelige godkendelse af lokalplanen kan medføre korrektioner i arealerne og som følge heraf tilsvarende priskorrektioner.

Der afsættes budget på 1,1 mio. kr. til arkæologiske forundersøgelser og omkostninger til lokalplan.

Der meddeles anlægsbevilling på 10,1 mio. kr. til køb af matrikler og omkostninger til forundersøgelser og lokalplan.

Projekt – Hammelev Erhvervsområde	Udgifter (mio. kr.)
Tidligere anlægsbevillinger	0,8
Anlægsbevilling til køb af matrikler og forundersøgelser	10,1
Anlægsbevilling I alt	10,9

Udgiften til køb af matrikler finansieres af det afsatte rådighedsbeløb på Økonomiudvalgets pulje til erhvervsjord, hvor der er afsat 20,0 mio. kr. i 2026-2028 (7,0 mio. kr. i 2026, 8,0 mio. kr. i 2027, og 5,0 mio. kr. i 2028).

Finansiering (mio. kr.)	U/I	2025	2026	2027	2028	2029
Hammelev Erhvervsområde	U	1,1	9,0	-	-	-
Erhvervsjord	U	-	-7,0	-3,1	-	-
Finansiering I alt	N	-1,1	-2,0	3,1	-	-

Juridiske aspekter

De berørte lodsejere har forudsat, at arealerhvervelserne sker på ekspropriationslignende vilkår. Købsaftalerne er betingede at lokalplanens vedtagelse.

Procedure

- Økonomiudvalget 19. august 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 26. august 2025

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Mads Skaus habilitet blev vurderet. Mads Skau blev vurderet inhabil.

Godkendt.

Fraværende:

Bent Kloster

Bilag

Igangsætning af Lokalplan for Udvidelse erhvervsområde Hammelev

Oversigtskort Hammelev erhvervsområde

Anlægsbevilling til erhvervsudvikling - erhvervsjord

Budget for prøvegravning af matr nr 677 og 705 Hammelev ejerlav, Hammelev

Tidsplan - Hammelev Nord Erhvervsområde

Fraværende Bent Kloster

Punkt 142: Detailhandel, Ny Erlevvej 19 og Erlev Bjerger

24/12661

Sagsresume

Beslutning om, hvorvidt der skal arbejdes for at igangsætte ny planlægning, der muliggør ny dagligvarebutik ved Ny Erlevvej 19, eller om eksisterende planlægning skal bibeholdes for at muliggøre udvikling ved Erlev Bjerger. Teknik- og Klimaudvalget har besluttet at arbejde for igangsætning af planlægning ved Ny Erlevvej 19. Planlægningen forudsætter, at eksisterende lokalcenter ved Ny Erlevvej skal udvides og opgraderes til bydelscenter, og at eksisterende bydelscenter ved Erlev Bjerger samtidigt nedgraderes til lokalcenter. Der har været dialog med udviklere på Ny Erlevvej og med ejere på Erlev Bjerger. Derudover er der modtaget ansøgning om byggetilladelse ved Erlev Bjerger til opførelse af nye butikslokaler og tilbygning til eksisterende Rema-butik.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- det besluttes, hvilket af de i sagsfremstillingen beskrevne scenarier der skal arbejdes videre med

Sagsfremstilling

Teknik- og Klimaudvalget besluttede 7. april 2025, at der kunne arbejdes videre med kommuneplantillæg og lokalplan for ny dagligvarebutik og bydelscenter ved Ny Erlevvej 19, se bilag 1. Beslutningen blev truffet på baggrund af trafikanalyse, detailhandelsredegørelse og konsekvensvurdering, se bilag 2. Detailhandelsredegørelsen indeholder en anbefaling om, at bydelscenteret ved Erlev Bjerger sideløbende med den planlægning, der ønskes igangsat, ændres til et lokalcenter. Det betyder, at arealrammen, dvs. det samlede antal butikskvadratmeter, til detailhandelsbutikker her nedjusteres fra 3.600 m² til 2.400 m², som vil skulle ske igennem et kommuneplantillæg og en ændret lokalplan.

Det blev oplyst, at Teknik og Klima forud for en eventuel igangsætning af planlægning ville kontakte REMA Etablering med henblik på dialog, da de som ejer af ikke udnyttet byggegrund fratages en mulighed for at etablere yderligere detailhandel.

Efter dialog har REMA Etablering tilkendegivet, at de ikke har ønske om, at der ændres på den nuværende detailhandelsstruktur med et bydelscenter ved Erlev Bjerger. Baggrunden herfor er især, at de siden september 2024 har været i dialog med mulige lejere, der er interesserede i at etablere sig her på den grund, som REMA Etablering har ejet siden juli 2023. De mulige lejere er en restaurant, et apotek og en anden dagligvarebutik. Dette ønske er i overensstemmelse med den nuværende detailhandelsstruktur og lokalplanen for området, hvilket REMA Etablering har fået bekræftet ved en telefonisk henvendelse til Teknik og Klima i 2024.

REMA Etablering har efterfølgende sendt en skriftlig tilkendegivelse, se bilag 3, af at eksisterende udpegning i Kommuneplan 2025 som bydelscenter og tilhørende kommuneplanramme 10.11.CE.01 ønskes bibeholdt, da de har et konkret projekt på vej. De har opstartet byggesag 18. juni 2025 om etablering af bebyggelse til dagligvarebutikker i form af et apotek og en anden butik på ejendommen på i alt 1242 m², samt en mindre udvidelse af eksisterende REMA butik til at omfatte i alt 1200 m². Fuldstændig ansøgning om byggetilladelse til opførelse af ny bygning samt til udvidelse af eksisterende REMA 1000-butik på naboejendommen er på nuværende tidspunkt under udarbejdelse ved ekstern bygherrerådgiver og forventes indsendt til kommunen august 2025. REMA Etablering har en forventning om at der i forbindelse med behandling af deres byggeansøgning, se bilag 4, meddeles byggetilladelse i overensstemmelse med lokalplanen.

For projektet på Ny Erlevvej 19 er der modtaget revideret situationsplaner i uge 27 og 28, der forventes at danne grundlag for udarbejdelse af lokalplangrundlaget. Projektet er stadig i et tidligt stadie, og der forventes tidligst en igangsætning på Teknik- og Klimaudvalgets møde i oktober 2025. Projektet omfatter en dagligvarebutik på 3500 m² med dertilhørende faciliteter som parkering og ændret vejprojekt, se bilag 5. Teknik og Klima vurderer, at der fortsat skal arbejdes med det modtagne forslag til situationsplan, før det kan indgå som en del af lokalplangrundlaget – og dermed igangsætningssagen i oktober.

Med baggrund i de nye oplysninger i sagen om REMA Etablerings ønske om udnyttelse af den gældende arealramme til detailhandelsbutikker i bydelscenteret ved Erlev Bjerge, er der behov for en afklaring af, om der fortsat skal arbejdes henimod en igangsætningssag for projektet ved Ny Erlevvej 19.

Projektudvikler for Ny Erlevvej 19 er blevet orienteret om sagens udvikling og har fået mulighed for at fremsende en udtalelse. Det fremgår af denne at de fastholder ønsket om at udvikle og igangsætte planlægning for en ny dagligvarebutik. (Se bilag 6)

Teknik og Klima har nedenfor kort beskrevet 2 scenarier, herunder mulige konsekvenser, for den videre sagsgang.

Scenarie 1

Teknik- og Klimaudvalgets beslutning fra d. 7. april 2025 fastholdes og der arbejdes videre med at færdiggøre et lokalplangrundlag for dagligvarebutik, Ny Erlevvej 19, til politisk behandling i oktober 2025. Hvis der træffes beslutning om igangsætning af nyt kommuneplantillæg og ny lokalplan indebærer dette, at lokalcentret ændres til bydelscenter med udvidet afgrænsning, og at der sideløbende igangsættes en kommune- og lokalplanlægning, der ændrer bydelscenteret ved Erlev Bjerge til lokalcenter. (se bilag 7)

En konsekvens af denne beslutning vil være, at der skal meddeles afslag på REMA Etablerings byggeansøgning om etablering af restaurant, apotek og anden dagligvarebutik – den mindre udvidelse af eksisterende REMA butik vil dog kunne tillades. Samtidig med afslaget er det nødvendigt at nedlægge forbud efter planlovens §14. Med planlovens § 14, kan kommunalbestyrelsen nedlægge forbud mod, at der retligt eller faktisk etableres forhold, som kan hindres ved en lokalplan. Et forbud efter § 14 er et foreløbigt retsmiddel, der giver kommunen mulighed for at modsætte sig etablering af forhold på en ejendom, som ellers ville være lovlige, f.eks. efter en gældende lokalplan, fordi kommunen ønsker at vedtage en (ny) lokalplan.

Hvis der nedlægges et § 14 forbud kræver det, at kommunen senest inden for 12 måneder offentliggør forslag til en ny lokalplan for området ved Erlev Bjerge. Nedlæggelse af § 14 forbud er en afgørelse, der kan påklages til Planklagenævnet.

Scenarie 2

REMA Etablerings ansøgning om byggetilladelse behandles i henhold til de muligheder lokalplanen giver. Ansøger kan udnytte sin nuværende byggeret.

Det betyder også at den nuværende udpegning af Erlev Bjerge som bydelscenter fastholdes.

Konsekvensen af denne beslutning vil være, at der ikke kan udpeges et nyt bydelscenter ved Ny Erlevvej. Projektudvikler for etablering af ny dagligvarebutik ved Ny Erlevvej meddeles, at Haderslev Kommune med baggrund i den modtagne ansøgning om byggetilladelse ikke ser mulighed for igangsætning af kommune- og lokalplanlægning der tillader etablering af dagligvarebutik på 3.500 m².

Ud fra den foreliggende detailhandelsredegørelse og Planlovens bestemmelser vurderer Teknik og Klima, at der ikke kan argumenteres for, at der kan være behov for 2 bydelscentre i Sydbyen i Haderslev, idet de i væsentligt omfang vil betjene det samme opland. Dette uanset at eksisterende lokalcenter ved Ny Erlevvej i tidligere kommuneplanlægning (dvs indtil 2017) har været udpeget som bydelscenter.

Med baggrund i sagens udvikling, er der behov for at kommunalbestyrelsen tager stilling til, hvilket af de to scenarier, Teknik og Klima skal arbejde videre med.

Økonomiske forhold

Juridiske aspekter

Planlægning efter planloven er som det klare udgangspunkt erstatningsfri regulering. Det vil sige, at planmyndigheden uden at blive erstatningsansvarlig over for borgere og erhvervsdrivende kan vedtage planlægning, som er i overensstemmelse med planlovens regler. Det er Teknik og Klimas vurdering, at reguleringen som beskrevet i de ovenfor nævnte scenarier er omfattet af dette udgangspunkt om erstatningsfri regulering.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 11. august 2025
- Økonomiudvalget 19. august 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 26. august 2025

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 11-08-2025

Et flertal i Teknik- og Klimaudvalget anbefaler scenarie 2. Kim Kabelka og Benny Bonde anbefaler scenarie 1.

Fraværende:

Bent Kloster

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Økonomiudvalget anbefaler scenarie 1 over for kommunalbestyrelsen. Henrik Rønnow (A), Kjeld Thrane (C), Børge Koch (B) og Carsten Leth Schmidt (S) stemmer imod, idet detailhandelsanalysen viser, at scenarie 1 vil have store negative konsekvenser for detailhandlen i Haderslev midtby og Starup.

Fraværende:

Bent Kloster

Bilag

TKU dagsordenspunkt 7. april 2025

Detailhandelsredegørelse og konsekvensvurdering

Udtalelse fra REMA Etablering om planmæssige forhold

Forhåndsdiag til byggeansøgning REMA

Dagligvarebutik, Haderslev-Situationsplan, forslag 09.07.25

Udtalelse Ny Erlevvej_oplæg_rev2

Kortbilag detailhandel

Fraværende Bent Kloster

Punkt 143: Etablering af og vedtægt for skovbegravelsesplads ved Kelstrup

23/16882

Sagsresume

Beslutning om endelig vedtagelse af etablering af en kommunal skovbegravelsesplads ved Kelstrup, godkendelse af vedtægten for Skovbegravelsesplads Kelstrup, samt orientering om høring om skovbegravelsespladsen. Der er gennemført en nabohearing, som ikke har givet anledning til ændringer i etableringen af skovbegravelsespladsen. Af vedtægten fremgår det, at beboere i Haderslev Kommune har ret til at blive begravet på pladsen, og at urnenedsættelser skal foretages med marginal indvirkning på skoven. Teknik og Klima har lavet et udkast til en drifts- og forpagtningsaftale med lodsejer, hvor kommunalbestyrelsen skal være bestyrelse, årligt fastsætte takster og holde tilsyn med skovbegravelsespladsen. Der er et opsigelsesvarsel på 30 år for begge parter, samt en fredningsperiode herudover på 10 år.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget overfor kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- etableringen af en kommunal skovbegravelsesplads ved Kelstrup godkendes
- vedtægten for Skovbegravelsesplads Kelstrup godkendes
- naboorienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Den 25. februar 2025 besluttede kommunalbestyrelsen, at Teknik og Klima skulle arbejde videre med etableringen af en kommunal skovbegravelsesplads på et alternativt jordareal ved Kelstrup, og at den alternative placering skulle sendes i høring, se beslutningen i bilag 1 samt placeringen i bilag 2 og 3.

Der er i foråret foretaget en nabo- og landzonehøring om forslaget til skovbegravelsespladsen. Der er kommet to høringssvar, som primært handler om bekymringer omkring afledning af overfladevand til naboer samt anvendelse af grusvejen op til skovbegravelsespladsen. De indkomne høringssvar har ikke givet anledning til ændringer af skovbegravelsespladsen.

I et høringssvar ønsker en nabo en tinglyst ret til at anvende grusvejen uden at bidrage til at vedligeholde vejen. Det er dog brugerne af grusvejen, som vil skulle vedligeholde vejen ud fra den belastning, brugerne har. Teknik og Klima er i dialog med naboen, som også har adgang til sin mark fra en landvej, og lodsejer om en eventuel tinglysning af grusvejen.

Kommunalbestyrelsen skal være bestyrelse for Skovbegravelsesplads Kelstrup, og kommunalbestyrelsen skal godkende vedtægten for den, se vedtægten i bilag 4. Af vedtægten fremgår det, at beboere i Haderslev Kommune har ret til at blive begravet på pladsen, og at andre har adgang til at blive begravet der. Der skal føres begravelsesprotokol og kort over begravelsespladsen.

Der kan nedsættes mere end én urne i hvert gravsted. Der må ikke være anden beplantning på gravstedet end den for skoven naturligt forekommende, og det er ikke tilladt at lægge blomster og lignende ved gravstedet. Urnenedsættelser skal foretages med marginal gravning og indvirkning på skoven, og der skal anvendes urner, som er biologisk nedbrydelige inden for ti år. Urnenedsættelser kan overværes, og det er tilladt at afholde ceremonier. Der er offentlig adgang til skovbegravelsespladsen. Forslag til en vedtægt for Kelstrup Skovbegravelsesplads er vedhæftet som bilag.

Teknik og Klima har drøftet et udkast til en drifts- og forpagtningsaftale med lodsejer, samt Skovbegravelse APS, som lodsejer agter skal stå for administration af skovbegravelsespladsen. Skovbegravelse APS drifter også begravelsespladser i en række andre kommuner. Parterne er enige om et udkast til aftalerne, hvor lodsejer får ansvar for drift og administration. Kommunalbestyrelsen skal være bestyrelse, årligt fastsætte takster og holde tilsyn med skovbegravelsespladsen.

Udover administrationen forbundet med kommunalbestyrelsens opgaver, vil Skovbegravelsespladsen være udgiftsneutral for kommunen, mens indtægter og udgifter til administration og drift af begravelsespladsen vil tilfalde lodsejer.

Der er i udkastet til drifts- og forpagtningsaftalen indskrevet et opsigelsesvarsel på 30 år for begge parter, samt en fredningsperiode herudover på 10 år, som er udgangspunkt for gravfreden for urnegravsteder. Opsigelsesvarslet er et kompromis, eftersom lodsejer har ønsket et længere opsigelsesvarsel for kommunen og kortere varsel for lodsejer, mens kommunen ønskede et kortere opsigelsesvarsel for begge parter. Der er i aftalen indskrevet, at opsigelsesvarslet kan revurderes efter 5 år. Skovejer har et stærkt ønske om efter 5 års drift at kigge på rimeligheden i at forlænge kommunens opsigelsesvarsel for at skabe yderligere kontraktlig sikkerhed for borgere og skovejer om den langsigtede eksistens af skovbegravelsespladsen. Kommunen har vurderet, det ikke er rimeligt, at en lodsejer skal have væsentligt kortere varsel for at nedlægge en kommunal skovbegravelsesplads end kommunalbestyrelsen selv, og at 30 år udover den 10-årige fredningsperiode er et rimeligt og langt varsel for borgere og lodsejer.

Såfremt kommunalbestyrelsen godkender sagen, skal Kirkeministeriet godkende etableringen og vedtægten for Skovbegravelsesplads Kelstrup. Dertil får kommunalbestyrelsen en sag med forslag til takster for erhvervelse og reservation af en skovbegravelsesplads.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 11. august 2025
- Økonomiudvalget 19. august 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 26. august 2025.

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 11-08-2025

Godkendt. Benny Bonde stemmer imod, idet han ikke ønsker, at Haderslev Kommune

skal være involveret i begravelsespladser.

Fraværende:

Bent Kloster

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Godkendt. Marie Skødt (A), Finn Lykkeskov (A), Henrik Rønnow (A) og Benny Bonde stemmer imod.

Benny Bonde stemmer imod, idet han ikke ønsker, at Haderslev Kommune

skal være involveret i begravelsespladser.

Fraværende:

Bent Kloster

Bilag

KB dagsordenspunkt 25. februar 2025

Oversigtskort - Skovbegravelsesplads

Placering for skovbegravelsespladsen

Vedtægt for Haderslev Kommunes urnebegravelsesplads ved Kelstrup Strand

Resume af høringssvar

Fulde høringssvar

Fraværende Bent Kloster

Punkt 144: Forslag til kommuneplantillæg 5-2025 og lokalplan 14-4 Solenergianlæg ved Kastvrå

24/10966

Sagsresume

Beslutning om at forslag til Kommuneplantillæg 5-2025, forslag til Lokalplan 14-4 Solenergianlæg ved Kastvrå, udkast til miljørapport for solcelleprojektet og udkast til §25-tilladelse for solcelleprojektet sendes i offentlig høring i otte uger. Planerne og miljørapporten giver mulighed for etablering af et solenergianlæg. Ved vedtagelse af planen ændres anvendelsen fra landbrugsjord til teknisk anlæg.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- forslag til kommuneplantillæg 5-2025 udsendes i offentlig høring i otte uger.
- forslag til lokalplan 14-4 Solenergianlæg ved Kastvrå udsendes i offentlig høring i otte uger.
- miljørapport udsendes i offentlig høring i otte uger.
- miljørapportens §25-tilladelse udsendes i offentlig høring i otte uger.

Sagsfremstilling

Haderslev Kommunalbestyrelse besluttede den 2. april 2024 at igangsætte udarbejdelsen af kommuneplantillæg og lokalplan for Solenergianlæg ved Kastvrå, se bilag 1. Planforslagene er udarbejdet på baggrund af et ønske fra en lokal lodsejer, som i dag ejer hele matriklen.

Området er i dag landbrugsjord og er beliggende umiddelbart nord for Kastvrå, ved udkørslen fra Kastvrå Bygade til Sommerstedvej.

Lokalplanens formål er:

- at udlægge området til teknisk anlæg i form af et solenergianlæg til elproduktion med de for driften nødvendige tekniske anlæg og bygninger, herunder transformestationer og batterier.
- at fastlægge områdets overordnede disponering med henblik på at sikre beskyttelse af områdets natur, kulturhistoriske og arkæologiske værdier.
- at sikre etablering af afskærmende beplantning omkring solenergianlægget.
- at sikre mulighed for etablering af faunapassager, der tilgodeser dyrelivet i området.
- at sikre vejadgang til området via Sommerstedvej.
- at sikre, at området reetableres som landbrugsareal, når solenergianlægget tages ud af drift.

Lokalplanen giver mulighed for opførelse af det reviderede projekt på 33 HA som omfatter et solenergianlæg med tilhørende teknikbygninger i form af transformere, lynafledere og batterianlæg. Lokalplanen sikrer, at der ved opførelsen af solenergianlægget udføres passende afværgeforanstaltninger primært til håndtering af den visuelle påvirkning i form af beplantning omkring området, se bilag 2.

Lokalplanen understøtter Haderslev Kommunes klimaplan, som har et mål om 250 hektar solenergianlæg.

Parallelt med planen er der udarbejdet en samlet rapport, der indeholder både en miljørapport for planen og en

miljøkonsekvensrapport for solenergiprojektet, se bilag 4.

På baggrund af miljøvurdering af projektet er der udarbejdet et udkast til §25 tilladelse, som omhandler selve solcelleprojektet, se bilag 5.

Miljørapportens §25-tilladelse opstiller vilkår og sikrer forhold, som ikke kan reguleres i en lokalplan herunder, blandt andet at:

- risiko for forurening med PFAS og olie minimeres gennem dokumentation og sikkerhedsforanstaltninger.
- støjgrænser overholdes efter gældende vejledninger, og at kommunen kan kræve dokumentation for overholdelse årligt.
- al trafik til og fra området sker via Sommerstedvej, med krav om skiltning, støvreduktion og rengøring af vejarealer.
- anlægget fjernes senest ét år efter driftsophør.
- bygge- og anlægsarbejde anmeldes og begrænses til bestemte tidspunkter.

Planforslagene sendes i offentlig høring i otte uger. Kommuneplantillægget og lokalplanen forventes endeligt vedtaget af kommunalbestyrelsen i december 2025. Tidsplan for planarbejdet ses i bilag 6.

Der planlægges et borgermøde imens forslaget til lokalplanen er i offentlig høring.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 11. august 2025
- Økonomiudvalget 19. august 2025
- Kommunalbestyrelsen 26. august 2025

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 11-08-2025

Godkendt, idet det anbefales, at bestemmelse 7.4 i lokalplanen ændres, således at træer og buske opnår en højde på minimum 5 m. Der appelleres til, at beplantning etableres inden opsætning af solcelleanlægget.

Fraværende:

Bent Kloster

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Teknik- og Klimaudvalgets indstilling blev anbefalet over for kommunalbestyrelsen.

Fraværende:

Bent Kloster

Bilag

KB dagsordenspunkt 2. april 2024

Forslag til Lokalplan 14-4 Solenergianlæg ved Kastvrå

Forslag til Kommuneplantillæg 5-2025 til Tekniskanlæg, solenergianlæg

Miljøvurdering af solenergianlæg ved Kastvrå

Udkast til § 25 tilladelse

Tidsplan

Kort - Placeringsoversigt

Fraværende Bent Kloster

Punkt 145: Forslag til kommuneplantillæg 3-2025 og lokalplan 14-5 Boligområde ved Søndre Tværvej

23/770

Sagsresume

Beslutning om at sende forslag til kommuneplantillæg 3-2025 og lokalplan nr. 14-5 Boligområde ved Søndre Tværvej i offentlig høring i otte uger. Planen er udarbejdet for at muliggøre en ny type boligområde som kombinerer det at bo i et parcelhus med at bo på landet samt mulighed for at holde hest i en hestepension. Lokalplanområdet ligger vest for Ørsted. Placeringen er tilpasset en eksisterende gasledning, der har en sikkerhedszone, hvor der ikke må placeres yderligere boliger.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget overfor kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- forslag til kommuneplantillæg 3-2025 Boligområde ved Søndre Tværvej, og lokalplan nr. 14-5 Boligområde ved Søndre Tværvej udsendes i offentlig høring i otte uger.
- afgørelse om at der ikke udarbejdes miljøvurdering, godkendes og offentliggøres.

Sagsfremstilling

Haderslev Kommunalbestyrelse besluttede den 17. december 2024 igangsætning af udarbejdelse af plangrundlag, for et boligområde beliggende udenfor Ørsted ved Søndre Tværvej, se bilag 1.

Området udgør ca. 4 ha og ligger syd for Sommerstedvej, se bilag 2. Mod øst ligger Ørsted med en 80 bar gasledning beliggende i mellem. Lokalplanområdet er primært bestående af mark, delvist omgivet af diger og træer. De fleste træer foreslås bevaret, hvilket er med til at give en grøn afskærmning, samt med de omkringliggende marker styrker den landlige idyl. I lokalplanen er der derfor fastsat en byggelinje, for at beskytte træernes rodnet og digerne.

Lokalplanområdet er omgivet af infrastruktur til bløde trafikanter, hvor en stiforbindelse gennem Ørsted til Jels skole er etableret.

Området får tilslutningsvej fra Sommerstedvej via Søndre Tværvej, som ligger i den nordøstlige del af området.

Planarbejdet blev igangsat på baggrund af et projekt, som rummer områder til både åben-lav bebyggelse med mulighed for 5 parcelhuse på grunde på ca. 1300 - 1400 m², og en hestepension med tilknyttet stald og ridebane mv.

I lokalplanen er der fastsat bestemmelser, som skal sikre bebyggelsen et ensartet udtryk, dog stadig med mulighed for variation. Bygningerne i forbindelse med hestepensionen skal beklædes med træ og have et sort tag, hvor boligbebyggelsen skal have sort tag eller træ, som forvitrer. Bestemmelserne tager udgangspunkt i et allerede opført hus i området.

Boligerne henvender sig til folk, som vil bo i et parcelhus, men landligt og med mulighed for at holde hest. Derudover vil der være store grønne områder til afgræsning af hestene for at skabe et åbent og grønt boligområde, hvor parcelhusene naturligt er knyttet til hestene, som et fællespunkt. Se lokalplanforslaget i bilag 3.

Lokalplanens formål er:

- at muliggøre en ny type attraktive boliger, der blander villakvarter med et husmandssted på landet.
- at muliggøre opførelsen af stald og rideanlæg i tilknytning til boligerne.
- at fastlægge områdets anvendelse til boligformål åben-lav.

For at realisere projektet, er der sideløbende med udarbejdelsen af lokalplanen, udarbejdet et kommuneplantillæg 3-2025 Boligområde Søndre Tværvvej. Hovedpunkterne i tillægget omfatter:

- udvidelse af Ørsteds landsbyafgrænsning mod vest
- ændring af anvendelse fra landbrugsområde til boligområde

Kommuneplantillæg 3-2025 omfatter hele lokalplanområdet, samt dele af Søndre Tværvvej.

Planområdet er delvist beliggende indenfor sikkerhedszonen for en 80 bar gasledning, hvilket har haft betydning for placeringen af funktioner. Jf. Planloven vil den naturlige forlængelse af Ørsted være at planlægge udvidelsen direkte op ad bebyggelsen på matr. 335, Ørsted, Oksenvad. Sikkerhedsafstanden til gasledningen forbyder planlægning af følsom anvendelse, så som boliger, indenfor en afstand af 200 m fra gasledningen. Kommuneplanrammen giver mulighed for at udlægge ridebane, stald etc. i forlængelse af hinanden, indenfor bufferzonen, for at skabe den tættest mulige forbindelse til den eksisterende landsbyafgrænsning af Ørsted. Se bilag 4.

Parcelhusudstykningskerne er placeret udenfor sikkerhedszonen i forlængelse af funktionerne til hestepensionen.

Lokalplanområdet fastholdes i landzone og med bonusvirkning, som dækker ændret anvendelse, udstykning, bebyggelse og anlæg inden for lokalplanområdet, så længe de er i overensstemmelse med lokalplanens bestemmelser. Bonusvirkning betyder, at lokalplanen kan erstatte nødvendige landzonetilladelser indenfor de før nævnte kategorier.

Teknik og Klima vurderer, efter miljøscreening, at planforslagene ikke vil have væsentlig indvirkning på miljøet, og derfor er en miljøvurdering ikke nødvendig. Beslutningen om, at der ikke skal udarbejdes en miljøvurdering, vil blive indarbejdet og offentliggjort sammen med planforslaget. Udkast til miljøvurderingsafgørelsen fremgår af bilag 5.

Endelig vedtagelse af forslag til kommuneplantillæg og lokalplan forventes politisk behandlet i december 2025, se tidsplan i bilag 6.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 11. august 2025
- Økonomiudvalget 19. august 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 26. august 2025

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 11-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Bent Kloster

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Bent Kloster

Bilag

KB dagsordenspunkt 17. december 2024

Oversigtskort

Forslag til lokalplan 14-5 Boligområde ved Søndre Tværvej

Forslag til Kommuneplantillæg 3-2025-boligomraade-soendre-tvaervej

Tidsplan

Miljøvurdering af lokalplan nr. 14-5, - område ved Søndre Tværvej - Screeningsrapport”

Fraværende Bent Kloster

Punkt 146: Endelig vedtagelse af tillæg nr. 9 til spildevandsplan 2021-2042 - Kongevej 44, Gram.

24/19162

Sagsresume

Beslutning om endelig vedtagelse af forslag til tillæg nr. 9 til Spildevandsplan 2021-2042. Separatkloakering af Lokalplan 12-12, Kongevej 44, Gram, rækkehusbyggeri. Teknik- og Klimaudvalget godkendte den 7. april 2025, at forslaget sendes i 8 ugers offentlig høring. Høringsperioden er nu afsluttet, og der er ikke modtaget nogen høringssvar.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget over for kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- forslag til tillæg nr. 9 til ”Spildevandsplan 2021-2042” vedtages endeligt.

Sagsfremstilling

Teknik- og Klimaudvalget godkendte den 7. april 2025 at sende forslag nr. 9 til Spildevandsplan 2021-2042 i offentlig høring i en periode på 8 uger, se bilag 1. Høringsperioden er nu afsluttet, og der er ikke modtaget nogen høringssvar.

Tillægget omfatter området ved Kongevej 44 i Gram, som er omfattet af Lokalplan 12-12. Lokalplanområdet rummer den tidligere Gram Børnehave, som nu planlægges omdannet til rækkehusbebyggelse. I forbindelse med den planlagte omdannelse ændres kloakeringen i området fra fælleskloakering til separatkloakering. Det indebærer, at regnvand fremover ikke længere vil blive afledt til det eksisterende fælleskloaksystem, men i stedet afledes til det separatkloakerede opland 025, som er beliggende vest for lokalplanområdet.

Dette tillæg giver det juridiske grundlag til at foretage nødvendig rådighed over arealer samt tinglysninger i forbindelse med etablering af nødvendige spildevandsanlæg som for eksempel bassiner, brønde, ledninger, mv.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 11. august 2025
- Økonomiudvalget 19. august 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 26. august 2025

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 11-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Bent Kloster

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Bent Kloster

Bilag

TKU dagsordenspunkt 7. april 2025

Forslag til Tillæg nr. 9 til Spv-plan 2021-2042 Lokalplan 12-12 Kongevej 44, Gram

Kongevej 44, Gram oversigtskort

Fraværende Bent Kloster

Punkt 147: Endelig vedtagelse af tillæg nr. 12 til spildevandsplan 2021-2042 - Erhvervsområde Haderslev nord

25/10802

Sagsresume

Beslutning om endelig vedtagelse af forslag til tillæg nr. 12 til Spildevandsplan 2021-2042 - byggemodning af erhvervsområde Haderslev nord, Bramdrup. Teknik- og Klimaudvalget har 3. juni 2025 godkendt, at forslaget sendes i 8 ugers offentlig høring. Der er ikke indkommet nogen høringssvar.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at

- forslag til tillæg nr. 12 til ”Spildevandsplan 2021-2042” vedtages endeligt.

Sagsfremstilling

På baggrund af kommunens vækststrategi og sikring af attraktive erhvervsarealer til transporttunge virksomheder, i nærhed til E45 og den kommende Hærvejsmotorvej, har Teknik- og Klimaudvalget 3. juni 2025 godkendt, at forslag til tillæg nr. 12 til Spildevandsplan 2021-2042 sendes i en 8 ugers offentlig høring. Der er ikke indkommet nogen høringssvar, se bilag nr. 1.

Bramdrup erhvervsområde skal anvendes til transport- og logistikvirksomheder samt servicefaciliteter i form af restauranter, tankstationer med tilhørende kiosk, vaskehaller, ladestandere, m.m. Erhvervsområdet udgør ca. 37 hektar beliggende ved Motorvej E45, afkørsel nr. 67. Området anlægges som separat kloak, med to regnvandsbassiner, ca. 2 km ledning til afledning af regnvand frem til Anager bæk og ca. 1 km. ledning til afledning af spildevand frem til eksisterende pumpestation syd for Bestseller. Spildevand afledes herefter til Haderslev renseanlæg. Se bilag nr. 2-3.

Tillægget er beregnet til en udgift på ca. 35 mio. kr., der finansieres over de generelle spildevandstakster fratrukket tilslutningsbidrag og efterfølgende aflednings- og stikbidrag. Hvilket vil medvirke at taksterne stiger med ca. 0,30 kr. pr. kubikmeter afledt spildevand. En forbruger afleder i gennemsnit 40 kubikmeter spildevand pr. år, hvilket giver en udgiftsstigning på ca. 12 kr. pr. år.

Nærværende tillæg giver det juridiske grundlag til at foretage nødvendig rådighed over arealer samt tinglysninger i forbindelse med etablering af nødvendige spildevandsanlæg som for eksempel bassiner, brønde, ledninger mv.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 11. august 2025
- Økonomiudvalget 19. august 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 26. august 2025

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 11-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Bent Kloster

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Bent Kloster

Bilag

TKU dagsordenspunkt 2. juni 2025

Forslag til Tillæg nr. 12 til Spv-plan 2021-2042 - Erhvervsområde Bramdrup

Oversigtskort regnvandsledning til Anager bæk

Fraværende Bent Kloster

Punkt 148: Scenarie for solcelleprojektet ved Strandelhjørn

24/8501

Sagsresume

Beslutning om den videre planlægning af solcelleprojektet ved Strandelhjørn og sammenhængen med lavbundsprojektet ved Nipså. Planlægningen for solcelleprojektet er i en afklaringsfase, hvor 3 mulige scenarier undersøges. Tønder Kommune har kommenteret på, hvad eventuelle ændringer har af betydning for lavbundsprojektet. Teknik og Klima anbefaler en tilpasning af solcelleprojektet, således der sættes tydelige rammer, og begge projekter kan fuldføres uafhængigt af hinanden (scenarie 3).

Beslutningskompetencen ligger ved Haderslev Kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget overfor kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- scenarie 3 for det videre arbejde med solcelleprojektet i Strandelhjørn vælges.

Sagsfremstilling

Den 28. maj 2024 besluttede Haderslev Kommunalbestyrelse at indlede planlægningen af et solenergiprojekt ved Strandelhjørn. Projektet dækker 104 hektar og er beliggende i et område med lavbundslande, og projektet blev udvalgt netop for at kombinere lavbund med solceller, se bilag 1.

Den 4. november 2024 orienterede bygherren Teknik- og klimaudvalget om status på planprocessen, herunder dialogen med lokalsamfundet og kobling til tværkommunalt lavbundsprojekt i samme område, se bilag 2.

Den 29. oktober 2024 besluttede Haderslev Kommunalbestyrelse at godkende mellemfinansiering til realisering af lavbundsprojektet ved Nipså, se bilag 3. Projektet viser, at det er muligt at etablere et stort lavbundsprojekt på ca. 633 hektar på tværs af kommunerne Tønder, Aabenraa og Haderslev. Tønder Kommune er tovholder på projektet og har på vegne af alle tre kommuner fået godkendt en ansøgning om tilskud til etablering af lavbundsprojektet under Landbrugsstyrelsens tilskudsordning til lavbundsprojekter.

Solcelleprojektet og lavbundsprojektet følger to forskellige tidsplaner og befinder sig i to forskellige faser. Lavbundsprojektet ser ind i en tidshorisont på 4 år, hvis processen forløber hurtigt, men kan meget vel være en 8-årig periode. Fasen hvori der skal laves aftaler med lodsejerne kan meget vel gå hurtig, men det at finde erstatningsjord er en tidskrævende proces. Planprocessen for solcelleprojektet kan derimod, afhængigt af valgt scenarie, færdiggøres indenfor et år.

Pilotprojektet ved Strandelhjørn er i en fase, hvor det er nødvendigt at beslutte et bestemt scenarie, for at projektet kan realiseres. Tre forskellige scenarier for det videre arbejde med solcelleprojektet og lavbundsprojektet er drøftet med solcelleudvikler og projektleder for lavbundsprojektet. Scenarierne beskrives nedenfor:

1. Planarbejdet for solcelleprojektet ved Strandelhjørn fortsætter med den oprindelige afgrænsning, se bilag 4. Projektbeskrivelsen vil fortsætte som i dag, men den forudsætter en dispensation til åbeskyttelseslinjen. Lavbundsprojektet vil umiddelbart ikke blive realiseret i området, medmindre der på et senere tidspunkt kan laves en selvstændig aftale herom. Dette scenarie er hurtigst at realisere, hvilket kan ses i tidsplanen angivet i bilag 5.

2. Planarbejdet for solcelleprojektet ved Strandelhjørn fortsætter i kombination med lavbundsprojektet indenfor den oprindelige afgrænsning af solcelleprojektet, se bilag 6. Dette vil betyde, at der skal koordineres en ny høring af afgrænsningsnotatet til miljøkonsekvensrapport. Der skal også være koordinering med Tønder Kommune i forhold til udarbejdelse af miljøkonsekvensvurderingen. Hidtil er der lavet en jordbundsundersøgelse, men denne giver ikke svar ift. fundering af solcellerne i forbindelse med vådlægning. Derfor vil der ved mulighed 2 skulle laves en større jordbundsundersøgelse. Konsekvensen ved scenarie 2 kan være at solcelleprojektet ikke vurderes rentabelt for udvikler. Denne mulighed mangler stadig belysning, hvormed der på grund af usikkerheden ikke foreligger en tidsplan.

3. Planarbejdet for solcelleprojektet ved Strandelhjørn fortsætter med en revideret afgrænsning, hvor åbeskyttelseslinjen agerer afgrænsningen mellem de to projekter, se bilag 7. Dette betyder, at begge projekter, lavbundsprojektet og solcelleprojektet, kan realiseres uafhængigt af hinanden. Men en koordinering mellem projekterne vil stadig være det mest hensigtsmæssige. Dette scenarie deler forventeligt tidsplan med scenarie 1, da der ikke er tale om en væsentlig ændring af solcelleprojektet, hvilket kan ses i bilag 5.

Tønder Kommune har kommenteret på, hvad de forskellige scenarier kan have af betydning for lavbundsprojektet. Et resumé af deres svar kan læses nedenfor.

Der er forståelse for, at solcelleprojektet giver mest økonomisk værdi for lodsejerne, og derfor bør lavbundsprojektet ikke forhindre deres aftaler med solcelleudviklerne. Der forventes generelt tilpasninger af projektområdet for hele lavbundsprojektet baseret på lodsejerforhandlinger, hvilket kan kræve projektændringer.

Tønder Kommune vurderer, at lavbundsprojektet fortsat vil kunne opfylde kriteriet vedr. reduktion af drivhusgasudledning, selvom solcelleområdet ikke længere indgår i projektområdet og derfor også ved en reduktion af området ved Strandelhjørn.

Projektændringer skal dog godkendes af SGAV, og der skal bl.a. gennemføres nye effektberegninger i forhold til kvælstof, fosfor, CO₂ og målopfyldelse for vandområdet.

Lavbundsprojektet vil gerne inddrage solcelleområdet i det omfang det er muligt. Det bør dog afvente til solcelleudviklerne er videre i deres planlægningsproces og har overblik over jordens bæreevne. Herefter aftales det i samarbejde med solcelleudviklerne og lodsejerne, om solceller og lavbundsprojekt kan sameksistere og i hvilket omfang, det er muligt.

Tønder Kommunes samlede svar kan ses i bilag 8.

Området ved Strandelhjørn indgår i omlægningsplanerne for Grøn Trepert, valget af scenarie har betydning for Haderslev Kommunes co₂ regnskab. Det er dog langt fra sikkert, at et tilvalg af hele lavbundsprojektet ville betyde den beregnede co₂ reduktion, da det afhænger af landmændenes villighed til at afgive deres jord.

Selvom området ikke nødvendigvis bliver vådlagt, vil det stadig bidrage til co₂ regnskabet, da det i så fald vil blive ekstensiveret.

Teknik og Klima anbefaler scenarie 3, da dette sætter tydelige rammer for det videre arbejde i begge projekter. Solcelleprojektet og lavbundsprojektet kan fuldføres uafhængigt af hinanden, hvilket er en fordel, idet de to projekter har forskellige tidsperspektiver. Derudover har det aldrig været sikkert, at solcelleprojektet ville kunne realiseres indenfor åbeskyttelseslinjen, da det kræver en dispensation.

Afslutningsvist bemærkes, at udvikler ønsker tilføjelse af et batterianlæg i solcelleprojektet. Dette vil kræve en supplerende høring ift. afgrænsningsnotatet og vil i øvrigt blive behandlet i kommende sag om godkendelse af forslag til lokalplan. Den løbende dialog med arbejdsgruppen i Strandelhjørn fortsætter, og der planlægges dialogmøde i andet halvår 2025.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 11. august 2025
- Økonomiudvalget 19. august 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 26. august 2025

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 11-08-2025

Godkendt. Benny Bonde stemmer imod.

Fraværende:

Bent Kloster

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Godkendt. Benny Bonde og Bo Morthorst Rasmussen (A) stemmer imod.

Fraværende:

Bent Kloster

Bilag

HK dagsordenspunkt 28. maj 2024

Drøftelse af solcelleprojektet ved Strandelhjørn_11-02-2025 14_57

Mellemfinansiering til realisering af lavbundsprojekt ved Nips Å_11-02-2025 14_59

Projektafgrænsning kortbilag

Tidsplan scenarie 1 og 3

Solcelleprojekt og lavbundsprojekt ved Strandelhjørn kortbilag

Oversigtskort scenarie 3

Bemærkninger fra Tønder Kommune

Fraværende Bent Kloster

Punkt 149: Det videre forløb for solcelleprojektet ved Skrydstrup

22/22603

Sagsresume

Beslutning om at fortsætte arbejdet med en revideret projektafgrænsning, hvor BESS (Battery Energy Storage System) accepteres som alternativ til Power-to-X (PtX) som energikrævende virksomhed – i tråd med det krav, der blev stillet som forudsætning for igangsætning af projektets planlægning. Ansøger ønsker at prioritere et BESS-anlæg (Battery Energy Storage System) frem for PtX, da Forsvarets tilbagemelding har skabt usikkerhed omkring etableringen af PtX i det planlagte solcelleområde. På baggrund af denne tilbagemelding har ansøger revideret projektafgrænsning for solcelleområdet.

Beslutningskompetencen ligger hos Haderslev Kommunalbestyrelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Klima indstiller, at Teknik- og Klimaudvalget og Økonomiudvalget anbefaler overfor kommunalbestyrelsen, at

- det reviderede projektforslag indeholdende BESS-anlæg godkendes og gennemføres som én samlet planproces under forudsætning af Forsvarets godkendelse.

Sagsfremstilling

Den 1. oktober 2024 besluttede Haderslev Kommunalbestyrelse at igangsætte udarbejdelse af et forslag til kommuneplantillæg og lokalplan for et solenergiprojekt ved Skrydstrup. Pilotprojektet ved Skrydstrup blev oprindeligt udvalgt primært på grund af dets placering inden for Forsvarets røde kompensationszone.

Samtidig godkendte kommunalbestyrelsen Teknik- og Klimaudvalgets anbefaling om, at planlægningen skulle tage højde for en mulig fremtidig etablering af et PtX-anlæg eller en anden form for energikrævende virksomhed, samt at der senest ved planforslagets politiske behandling skal foreligge et konkret projekt for PtX-anlæg eller anden energikrævende virksomhed. Hvis ikke dette er tilfældet, må det samlede areal med solceller forventes reduceret, se bilag 1.

Det eksisterende projektforslag omfatter i alt 778 ha, hvor nettoarealet med solceller udgør 640 ha. Inden for projektområdet er der reserveret areal til et forventet PtX-anlæg, se bilag 2.

I forbindelse med det igangværende planarbejde har Forsvaret gjort indsigelse mod solcellernes afstand til radaranlæg (TACAN-anlæg). Forsvaret har desuden gjort indsigelse mod den foreslåede placering af et PtX anlæg, da afstanden til en flyoperativ flyvestation på cirka 2 km indebærer en risiko for især SAR-helikopteren (Search And Rescue helikopter) og andre beredskabsflyvninger, se bilag 3.

Ansøger og Haderslev Kommune har anmodet Forsvaret om at præcisere, om og hvor et eventuelt PtX-anlæg kan placeres i området. Der afventes fortsat en endelig afklaring, men Forsvaret har oplyst, at en tilbagemelding forventes i september/oktober 2025. Teknik og Klima bemærker dog, at Forsvaret tidligere har udsendt tilbagemeldinger i projektets forløb.

Med afsæt i Forsvarets tilbagemeldinger har ansøger tilpasset projektafgrænsningen, så den nødvendige respektafstand, til TACAN-anlægget, kan overholdes. I den reviderede projektafgrænsning fastholdes bruttoarealet på i alt 778 ha, mens nettoarealet til solceller og teknik (inkl. hegn og beplantningsbælter) er reduceret til 607 ha, se bilag 4.

På baggrund af tidligere dialoger med Forsvaret vurderer Teknik og Klima og ansøger, at sandsynligheden for godkendelse af et PtX-anlæg inden for solcelleområdets afgrænsning er lav. For at sikre fremdrift, afklaring for lodsejere og fastholde solcelleprojektets omfang anmoder ansøger derfor om, at der i stedet for et PtX-anlæg kan etableres et batterianlæg – et såkaldt Better Energy Storage System (Bess-anlæg). Med andre ord anmoder ansøger om, at et BESS-anlæg kan rummes i beslutningen fra oktober 2024 om etablering af PtX-anlæg. Forslag til placering af BESS-anlæg fremgår ligeledes af bilag 4.

Et BESS-anlæg lagrer elektricitet i batterier og kan både optage strøm fra elnettet eller vedvarende energikilder (som sol og vind) samt afgive strøm igen, når der er behov. Det kan anvendes til at udligne udsving i elproduktion, skabe balance i elnettet, flytte elforbrug i tid - for eksempel at lagre billig strøm om natten og afgive den i spidsbelastning - samt sikre backup ved strømudfald, se bilag 5.

Et PtX-anlæg omdanner grøn strøm fra sol og vind til brint, brændstof, varme eller andre produkter. Det gør det muligt at gemme strømmen og bruge den senere – for eksempel i lastbiler, fly eller industrien. På den måde hjælper anlægget med at udnytte overskudsstrøm og mindske brugen af olie og gas, se bilag 6.

Teknik og Klima vurderer, at Forsvaret vil være mere positivt indstillet over for et BESS-anlæg, og der er sendt en konkret forespørgsel herom. Planlægning for solceller og BESS vil kunne gennemføres som én samlet proces, mens planlægning for solceller og PtX, jf. beslutningen fra oktober 2024, skal ske som to separate planprocesser.

Afslutningsvist bemærkes, at Teknik og Klima har modtaget et udkast til afgrænsning af miljøkonsekvensrapport fra ansøger indeholdende BESS anlæg. Afgrænsningsnotatet forventes at blive sendt i høring hos berørte myndigheder ved udgangen af august eller begyndelsen af september, såfremt det beslutes at tillade etablering af BESS-anlæg. Den løbende dialog med arbejdsgrupperne i lokalområdet fortsætter, og der planlægges dialogmøde i andet halvår 2025.

Procedure

- Teknik- og Klimaudvalget 11. august 2025
- Økonomiudvalget 19. august 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 26. august 2025

Beslutning i Teknik- og Klimaudvalget den 11-08-2025

Godkendt. Benny Bonde stemmer imod.

Fraværende:

Bent Kloster

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Godkendt. Benny Bonde stemmer imod.

Fraværende:

Bent Kloster

Bilag

KB dagsordenspunkt 1. oktober 2024

Eksisterende projektområde Solpark Skrydstrup

Høringssvar på henvendelse vedrørende udlæg af større område til solcellepark umiddelbart vest for Flyvestation Skrydstrup

Revideret projekt for Solpark Skrydstrup d. 8.7.2025

Hvad er BESS, batterianlæg

Hvad er Power-to-X

Kort - Placeringsoverigst

Fraværende Bent Kloster

Punkt 150: Status på Haderslev Kommunes arbejde med sygefravær

25/16650

Sagsresume

Økonomiudvalget orienteres om status på arbejde med sygefravær samt ambitionen om nedbringelsen af det aktuelle sygefravær i Haderslev Kommune.

Herunder en status på sygefraværet i Haderslev Kommune, den gældende sygefraværspolitik samt de allerede igangsatte initiativer med henblik på at reducere sygefraværet.

Dette sker med afsæt i Beslutning i Økonomiudvalget den 17-06-2025 og medlemsinitiativ i Beskæftigelses- og Borgerserviceudvalget vedrørende Haderslev Kommunes aktuelle udfordringer med sygefravær.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller, at

- Økonomiudvalget orienteres om status på arbejde med sygefravær.

Sagsfremstilling

Det gennemsnitlige sygefravær de sidste 12 måneder var 16,6 sygedage pr. ansat (opgjort maj 2025). I 2023 var det gennemsnitlige sygefravær 16,4 sygedage pr. ansat, sammenlignet med 17,6 sygedage pr. ansat i 2022.

Sygefraværs niveauet og udviklingen i sygefraværet varierer på tværs af forvaltningerne og fagområderne. F.eks. har Børn og Kultur et reduceret sygefravær, hvis man sammenholder de seneste 12 måneder i forhold til de foregående 12 måneder. Det modsatte gør sig gældende for Social og Sundhed. Der er dog fortsat en særlig opmærksomhed på dagtilbudsområdet, hvor fraværet er steget i forhold til de seneste år. Ligeledes er der en fortsat opmærksomhed på det høje fravær på skoleområdet og seniorområdet, selvom sygefraværet er faldende på skoleområdet. Der kan være forskellige årsager til det høje sygefravær såsom sygdom, dårligt arbejdsmiljø, arbejdsrelateret stress, manglende trivsel osv. Det er derfor vigtigt, at de decentrale enheder fortsat undersøger årsagerne til sygefraværet, og på den baggrund udvælger rette indsatser. Læs sygefraværssrapporten i det vedlagte bilag.

Sygefraværet skal reduceres og der er derfor fokus på at hjælpe de decentrale afdelinger hermed. Et højt fravær påvirker både produktivitet, samarbejdet og kvaliteten af den ydelse, der skal leveres til borgerne. Herudover øger fraværet generelt omkostningerne, udfordrer arbejdsmiljøet og ikke mindst er det til gene og skade for den enkelte medarbejder, der rammes af arbejdsrelateret sygdom.

Arbejdet med at forebygge og håndtere sygefravær er en kompleks størrelse og bliver gjort forskelligt på kommunens mange arbejdspladser. Der er i Haderslev Kommune besluttet en retningslinje for sygefravær. Retningslinjen for sygefravær blev vedtaget tilbage i juni 2019 i HovedMED. Retningslinjen beskriver en intention og fremgangsmåde i forhold til lederens ansvar og rolle overfor den enkelte medarbejder samt hvilke værktøjer lederen kan benytte sig af, når medarbejderen sygemeldes. Læs retningslinjen for sygefravær i vedlagte bilag.

HovedMED har i 2025 prioriteret at nedsætte en særlig Task Force (arbejdsgruppe bestående af repræsentanter for ledelse, fællestillidsrepræsentanter og arbejdsmiljørepræsentanter), som skal intensivere sygefraværsindsatsen og arbejde målrettet på at sænke det gennemsnitlige sygefravær pr. medarbejder markant i de afdelinger, hvor sygefraværet er særligt højt. Task Forcen har særligt fokus på ledernes og organisationens datagrundlag, retningslinjen for sygefravær samt rammer og vilkår for mellemliderne.

Samtidig har en budgetbeslutning om en prioriteret ressource udmøntet sig i ansættelse af en forebyggelseskonsulent i april 2024, som rådgiver om nedbringelse af sygefraværet.

Allerede igangsatte initiativer/indsatser på tværs af organisationen, som bidrager ind i arbejdet med forebyggelse og håndtering af sygefravær kan læses i vedlagte bilag – Initiativer/indsatser.

Arbejdet med reduktion af sygefraværet er et højtprioriteret, men langt, sejt træk, og som primært sker på de enkelte arbejdspladser.

Fra centralt hold er der fokus på at understøtte de decentrale arbejdspladser i dette arbejde.

Procedure

- Økonomiudvalget 19. august 2025

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Bent Kloster

Bilag

Initiativer og indsatser

Sygefraværsrapport til ØU

Retningslinje ved sygefravær - Haderslev Kommune - NY 2025.pdf

Fraværende Bent Kloster

Punkt 151: Salg af ejendom

25/16677

Sagsresume

Beslutning om salg af ejendommen beliggende Tingvejen 2, Vojens, der aktuelt anvendes af Haderslev Ungdomsskole – afdeling Tingvejen.

Tilgrænsende naboejendomme beliggende Tingvejen 4 og 6 er opkøbt af en virksomhed med driftsaktiviteter inden for væsentlige nationale forsvarsformål.

Til realisering heraf har virksomheden behov for at erhverve Tingvejen 2.

Sagen er lukket af hensyn til kommunens forhandlingsposition.

Beslutningskompetencen ligger i kommunalbestyrelsen.

Indstilling

Kommunaldirektøren indstiller at Økonomiudvalget overfor Kommunalbestyrelsen anbefaler, at

- Salg af matrikel nr. 880 Skrydstrup Ejerlav, Skrydstrup beliggende Tingvejen 2, 6500 Vojens godkendes,
- Salget er betinget af, at tilsynsmyndigheden meddeler samtykke til salg uden forudgående offentligt udbud,
- Teknik og Klima gives mandat til at gennemføre salget,
- De bevillingsmæssige konsekvenser godkendes jf. det økonomiske afsnit.

Sagsfremstilling

Der skal træffes beslutning om salg af Tingvejen 2 i Vojens, se kort i bilag 1.

Ejendommen huser aktuelt Haderslev Ungdomsskole – afdeling Tingvejen.

Tilgrænsende naboejendomme beliggende Tingvejen 4 og 6 er opkøbt af en virksomhed med driftsaktiviteter inden for væsentlige nationale forsvarsformål. Virksomhedens drift har afsæt i Lov om bygge- og anlægsprojekter samt driftsaktiviteter med væsentlige nationale forsvarsformål eller væsentlige civile beredskabsformål, der forventes at træde i kraft medio september 2025.

Til realisering heraf har virksomheden behov for at råde over Tingvejen 2.

Købesummen forventes at ligge mellem 3-5 mio. kr., hvilket er Teknik og Klimas vurdering, udgør markedsprisen. Salget er betinget af, at tilsynsmyndigheden meddeler samtykke til salg uden forudgående offentligt udbud.

Plan for Ungdomsskolens fraflytning og genetablering af Afdeling Tingvejen følger snarest.

Økonomiske forhold

Provenuet fra salget foreslås anvendt til at flytte og genetablere faciliteter for Ungdomsskolens afdeling, hvilket håndteres i forbindelse med 2. bevillingskontrol.

Juridiske aspekter

Salget har hjemmel i Kommunalfuldmagten.

Salg uden forudgående offentligt udbud har hjemmel i bekendtgørelse nr. 396 af 3.3.2021 om offentligt udbud ved salg af kommunens henholdsvis regionens faste ejendomme § 2 stk. 2 jf. kommunestyrelseslovens § 68, stk. 1.

Procedure

- Økonomiudvalget 19. august 2025
- Haderslev Kommunalbestyrelse 26. august 2025

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

Godkendt.

Fraværende:

Bent Kloster

Bilag

Kort over Tingvejen 2 og 4

Fraværende Bent Kloster

Punkt 152: Gensidig orientering

Beslutning i Økonomiudvalget den 19-08-2025

-

Fraværende:

Bent Kloster

Fraværende Bent Kloster

Punkt 153: Underskriftsside

Sagsresume

Økonomiudvalget skal godkende beslutningsprotokollen. For at godkende beslutningsprotokollen, skal hvert medlem underskrive ved at trykke på "Godkend".

Fraværende Bent Kloster